

WVS
Postbus 1130
4700 BC Roosendaal

088 031 2000
info@wvs.nl

www.wvs.nl
KvK 20160803

De colleges van B&W van de 9 aangesloten
gemeenten
c.c. de gemeenteraden

Onderwerp jaarrekening 2022 en begroting 2024 WVS
Uw brief van
Ons kenmerk 4/45 A
Bijlagen div.
Roosendaal, 3 april 2023

Geacht college,

Hierbij bieden wij u aan de ontwerp jaarrekening 2022, de controleverklaring en het accountantsverslag 2022, alsmede de ontwerp begroting 2024 van WVS en de aanbiedingsnota's aan het algemeen bestuur. Het jaarverslag 2022 van WVS zal later dit jaar online te raadplegen zijn via www.wvs.nl. U wordt hierover nog nader ingelicht.

Wij hebben de ontwerp jaarstukken tevens toegezonden aan de raadsgriffies.

De ontwerp jaarstukken zullen worden behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur van WVS op maandag 10 juli 2023. Wij verzoeken u de eventuele zienswijze(n) van uw gemeente vóór 30 juni a.s. aan ons toe te zenden.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,

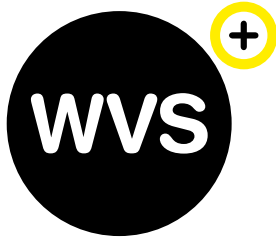
het dagelijks bestuur van WVS,

de secretaris,

P.F.J.M. Havermans

de voorzitter,

T.C. Melisse.

WVS
Postbus 1130
4700 BC Roosendaal

088 031 2000
info@wvs.nl

www.wvs.nl
KvK 20160803

Onderwerp: voorstel tot vaststelling van de ontwerp begroting 2024
en de meerjarenraming t/m 2027

No. 3 - 2023
Dos. 3/45 A

Aan het algemeen bestuur.

Voor u ligt de ontwerp begroting 2024 (en de meerjarenraming t/m 2027) van WVS. Deze ontwerp begroting is gebaseerd op de (voorlopige) cijfers (o.a. voorlopige Participatiebudgetten) uit de mei- en septembercirculaire van 2022. De aannames voor het jaar 2024 zullen ongetwijfeld nog wijzigen. Dit zal blijken uit de mei- en september circulaire van 2023. In verband hiermee zullen wij in het najaar van 2023 een herziene begroting 2024 presenteren.

De ontwerp begroting 2024 is gebaseerd op de volgende pijlers:

- een (verdere) daling van het aantal Wsw-dienstverbanden omdat a.g.v. de in werking treding van de Participatiewet geen nieuwe instroom meer plaatsvindt van Wsw-dienstverbanden per 1 januari 2015;
- de aan de deelnemende gemeenten toe te kennen Participatiebudgetten / Wsw 2024 waarbij er vanuit wordt gegaan dat deze budgetten volledig aan WVS zullen worden overgemaakt; in de begroting is uitgegaan van de gemiddelde rijksbijdrage SW ad € 32.604,- per arbeidsjaar (SE), inclusief de door het Rijk te verstrekken loonprijscompensatie (6 %); in de begroting 2024 wordt een hogere indexering (6 %) gehanteerd dan de indexering in de Kaderbrief 2024 (2 %) omdat er vanuit wordt gegaan dat het Rijk een (gedeeltelijke) compensatie zal bieden voor de forse indexering van het wettelijk minimumloon (WML) per 1 januari 2023; als het percentage uit de Kaderbrief zou worden aangehouden zou dit leiden tot een extreme stijging van het tekort en daarmee ook van de gemeentelijke bijdrage;
- het door het Rijk toe te kennen lage inkomens voordeel (LIV); dit is een financieel voordeel voor de loonkosten SW;
- instroom van medewerkers / cliënten vanuit de Participatiewet (met behoud van uitkering en met loonkostensubsidie (ten behoeve van het groen), alsmede instroom van beschut werk conform de landelijke berekeningen);
- een lichte daling van het aantal regulier personeel omdat enkele vacatures niet meer zullen worden ingevuld; tevens is rekening gehouden met de uitkomsten van het voorlopige onderhandelaarsakkoord met betrekking tot de Cao SGO voor het jaar 2023, hetgeen voor het jaar 2024 tot een stijging van de personeelslasten leidt van € 670.000,-;
- een stijging van de omzet / toegevoegde waarde van derden; hierbij wordt rekening gehouden met een verbetering van de door te berekenen prijzen (indexering) en een instroom van medewerkers / cliënten vanuit de Participatiewet (met behoud van uitkering en met loonkostensubsidie, alsmede beschut werkers); de gemeentelijke omzet zal jaarlijks iets afnemen;
- een behoudend investeringsbeleid; vanwege de onvoorspelbaarheid van eventuele (forse) prijsstijgingen wordt hierbij wel een marge van 10 % aangehouden;
- voortgaande kostenbesparingen / bezuinigingen;

- in de begroting 2024 is ook een meerjarenraming t/m 2027 opgenomen; in deze meerjarenraming zijn de aantallen medewerkers / cliënten vanuit de Participatiewet gebaseerd op de aantallen die zijn opgenomen in de ketenbegroting (= gecompriemd overzicht van de begrotingen van de ISD Brabantse Wal, het Werkplein Hart van West-Brabant en WVS); wij wijzen u er op dat er sprake is van een aantal onzekere factoren, hetgeen afbreuk doet aan de reële 'waarde' van de meerjarenramingen.

De begroting 2024 sluit met een tekort van € 8.342.000,- (herziene begroting 2023: verlies van € 7.700.000,-).

Wij wijzen u er op dat u het (negatieve) resultaat van WVS dient te beoordelen tegen het totale financiële resultaat wat in de ketensamenwerking (met het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal) wordt behaald. WVS heeft zich ontwikkeld tot een leerwerkbedrijf voor de ketenpartners. Mede dankzij de activiteiten die WVS voor het Werkplein en de ISD uitvoert is in 2022 in ons werkgebied een besparing (schadelastbeperking) gerealiseerd van € 553.500,- (2021: € 0,9 miljoen).

In de begroting wordt uitgegaan van één bedrag aan gemeentelijke bijdrage. Het verlies in de begroting 2024 ad € 8.342.000,- zal gedekt moeten worden uit de gemeentelijke bijdragen (€ 4.254,- per geplaatste Wsw-medewerker, beschut werker en participant, zie bijlage 6 van de begroting). Als gevolg van het voorlopige onderhandelaarsakkoord Cao SGO 2023 blijft de stijging van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van 2023 helaas niet binnen de marge van de geldende Cao indexering en de prijsontwikkeling uit de september circulaire 2022.

U kunt er van uit gaan dat WVS er alles aan zal doen om de verliezen zoveel mogelijk te beperken. Hierbij geldt dat de deelnemende gemeenten ook zelf kunnen bijdragen in het terugdringen van het verlies door de mogelijkheden van investering optimaal te benutten. In de ketensamenwerking met de ISD Brabantse Wal en het Werkplein zijn de laatste 3 jaar belangrijke stappen gezet. Binnen de keten vervult WVS de rol van ontwikkelbedrijf voor de inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Vorig jaar is daartoe een gezamenlijke routekaart opgesteld waarlangs inwoners (via onderzoek en / of leerroute) worden begeleid naar betaald werk. Dit jaar wordt een gezamenlijk arbeids onderzoek centrum ingericht en in gebruik genomen. Er wordt continue gewerkt aan een verbetering van de ontwikkeltrajecten, medewerkers van de ketenorganisaties maken gebruik van gezamenlijke huisvesting en er wordt gewerkt aan nieuwe dienstverlening in het kader van sociale activering. Dankzij de ketensamenwerking bieden we inwoners weer perspectief op een betaalde baan en vindt een besparing plaats aan maatschappelijke kosten. Door slim te opereren in de ketensamenwerking kunnen we tevens zorgen voor het behoud van vooral laaggeschoold werk voor de (grootste) doelgroep van de Participatiewet.

Sedert februari 2022 is WVS geconfronteerd met de gevolgen van de oorlog op het Europese continent. Net zoals iedereen ondervindt WVS de financiële gevolgen van de gestegen energieprijzen. Tot en met 2022 had WVS voldoende werk voor de medewerkers, maar aan het begin van 2023 is te merken dat de opdrachtverlening onder druk staat. Het is buitengewoon moeilijk om een reële inschatting te maken van de eventuele (financiële) gevolgen en de ontwikkeling van de Nederlandse economie. Wellicht kan hierover in het najaar (wanneer de herziene begroting 2024 wordt gepresenteerd) meer over worden gezegd.

Voor een uitgebreide toelichting op de cijfers verwijzen wij u korthedshalve naar de bijgevoegde begroting en de daarin opgenomen informatie. Voorafgaand aan de vaststelling van de begroting en meerjarenraming zullen de deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze in te dienen.

Voorstel

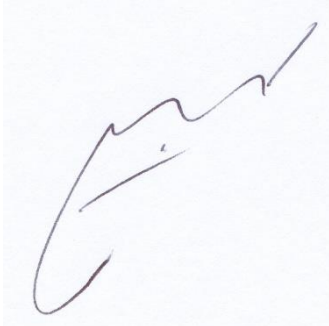
Wij stellen u voor:

- de ontwerp begroting 2024 en de meerjarenraming t/m 2027 vast te stellen, één en ander overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit;
- de gemeentelijke bijdrage voor het jaar 2024 vast te stellen op € 4.254,- per geplaatste Wsw-medewerker, beschut werker en participant (per 1 januari 2023).

Roosendaal, 20 maart 2023.

Het dagelijks bestuur van WVS,

de secretaris,

P.F.J.M. Havermans

de voorzitter,

T.C. Melisse.

Het algemeen bestuur van WVS;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur dd. 20 maart 2023, no. 3 – 2023, no. 3/45 A;

gelet op de gemeenschappelijke regeling WVS;

b e s l u i t :

1. de ontwerp begroting 2024 en de meerjarenraming t/m 2027 van WVS vast te stellen, overeenkomstig de gewaarmerkte bijlage;
2. de gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat van WVS op basis van de begroting 2024 van WVS vast te stellen op € 4.254,- per geplaatste Wsw-medewerker, beschut werker en participant (peildatum 1 januari 2023) (overeenkomstig de verdeelsleutel zoals die is bepaald in de gemeenschappelijke regeling);
3. te bepalen dat de gemeentelijke bijdragen door de gemeenten per maand worden betaald (uiterlijk de 15^e van de maand).

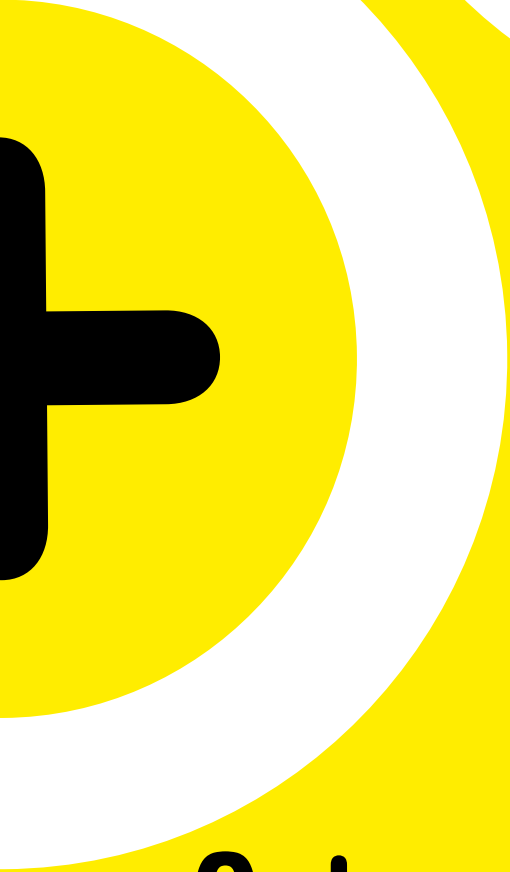
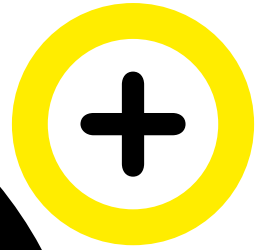
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van WVS op 10 juli 2023.

De secretaris,

De voorzitter,

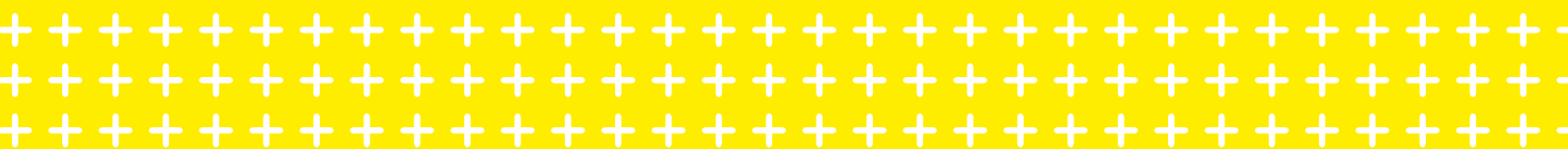
P.F.J.M. Havermans

T.C. Melisse.

Ontwerp begroting 2024

Meerjarenraming 2025 - 2027

1. Voorwoord Algemeen Directeur	3
2. Financiële begroting en meerjarenraming	6
2.1 Uitgangspunten begroting 2024 en meerjarenraming	6
2.2 Ketensamenwerking	9
2.3 Overzicht van baten en lasten 2022 - 2027	11
2.4 Financiële positie	12
2.5 Risicoparagraaf	13
3. Overige begrotingsinformatie	17
3.1 Weerstandsvermogen	17
3.2 Wet Open Overheid	17

Bijlagen

1. Resultatenrekening 2024 - 2027 Overhead	18
2. Balans 2022 - 2027	19
3. Overzicht lang- en kortlopende leningen	20
4. Overzicht reserves en voorzieningen	21
5. Overzicht van investeringen in vaste activa	22
6. Gemeentelijke bijdrage 2024	23
7. Specificatie Rijksbijdrage per gemeente 2024	24

1. Voorwoord Algemeen Directeur WVS

WVS als het sociaal ontwikkelbedrijf van West-Brabant, werkt samen met de ISD Brabantse Wal (hierna: ISD) en het Werkplein Hart van West-Brabant (hierna: Werkplein). Dit noemen we Ketensamenwerking. Gezamenlijk gaan we de uitdaging aan om zoveel als mogelijk, inwoners die nu aan de zijlijn staan, te laten participeren en te ontwikkelen naar, liefst in loonvormende arbeid. Wij geloven dat we door meer samen te werken, in staat zijn om de maatschappelijke kosten te laten dalen en het maatschappelijke rendement te laten stijgen. Voor u ligt de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025 tot en met 2027 van WVS. Deze begroting is gebaseerd op de gegevens die we weten vanuit de mei- en septembercirculaire 2022. WVS kan pas naar aanleiding van bedragen en aantallen die in de mei- en septembercirculaire van 2023 bekend worden gemaakt, een reële begroting voor 2024 en verder maken. Daarom zal er in het najaar van 2023 een aangepaste begroting worden gepresenteerd. De acties voortkomend uit het gezamenlijke jaarplan van Ketensamenwerking zijn, voor zo ver als mogelijk, meegenomen in deze begroting. Tevens is de begroting met beide partijen afgestemd. De begroting moet dan ook in samenhang worden bekeken met de begrotingen van de ISD en het Werkplein.

WVS voert vanuit de Participatiewet, de Wet sociale werkvoorziening en beschut werken uit. Tevens ontwikkelt WVS mensen die de route naar werk niet zelfstandig kunnen maken. Het gezamenlijke doel van de Ketensamenwerking voor 2024 en de meerjarenraming 2025 tot en met 2027 is om 380 inwoners in ontwikkeltraject te zetten. Om onze inwoners te ondersteunen in hun ontwikkeling is vanaf 2023 de (praktijk)academie opgericht en zal er een gezamenlijk ArbeidsOnderzoeksCentrum worden opgericht met de ISD en het Werkplein, om inwoners gericht te kunnen ontwikkelen op basis van hun skills.

WVS heeft vanuit het verleden te maken met hogere loonkosten t.o.v. het landelijk gemiddelde terwijl de bedrijfskosten en de verhouding reguliere medewerkers versus doelgroepmedewerkers lager liggen. Het inkomensvermogen ligt echter weer hoger t.o.v. het landelijk gemiddelde. WVS zit daarmee in de top van best presterende sociale ontwikkelbedrijven in Nederland zoals blijkt uit het onderzoek dat door Berenschot is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van SZW en de benchmark van de branchevereniging Cedris.

We zetten al onze energie op de ontwikkeling van de eigenwaarde van onze inwoners. **Werk is uiteindelijk de beste zorg.**

(x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Operationeel resultaat	6.918	6.004	5.235	2.014	2.028	2.161
Incidentele baten en lasten	247	2.273	713	4.140	1.833	-879
Gemeentelijke bijdrage	4.786	6.427	8.182	8.058	5.593	7.532
Subsidieresultaat*	-12.222	-11.962	-11.529	-10.076	-8.740	-7.746
Totaal resultaat	-271	2.742	2.601	4.136	714	1.068

* Het subsidieresultaat is het verschil tussen de rijksbijdrage en de SW-loonkosten.

In 2020, 2021 en 2022 heeft WVS te kampen gehad met Covid-19. De compensatie vanuit het Rijk is verantwoord onder incidentele baten en lasten.

Factoren die een bepalende rol spelen bij het al dan niet realiseren van de begroting van 2024 zijn:

1. Subsidies
2. Kostenbeheersing
3. Algemene economische situatie
4. Opbrengsten, toegevoegde waarde
5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door de gemeenten
6. De rol van WVS binnen de Participatiewet i.s.m. de werkpleinen en het RPA
7. Uitstroom SW en leidinggevend SW-kader
8. (Fiscale) Wetgeving
9. Cao Aan de Slag (WAB)

Ad 1. Subsidies

De begroting is gebaseerd op het voorlopig toegekende Wsw-participatiebudget voor 2024 o.b.v. de meicirculaire 2022 zijnde € 31.350,- en met 6 % LPO € 32.604,-. Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de meicirculaire aangepast voor het lopende en de komende jaren. Naast de hoogte van het bedrag speelt ook de toekenning van de (fictieve) taakstelling een steeds belangrijkere. In 2021 en 2022 was de uitstroom van de SW hoger dan voorspeld.

Ad 2. Kostenbeheersing

WVS scoort in de benchmark goed in kostenbeheersing. Echter, met de invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) zijn de kosten voor het begeleidend en ondersteunend regulier personeel flink gestegen. De begeleidingsvergoeding vanuit het Rijk en vanuit lokale afspraken staat onder druk. Ook de nieuwe Cao Aan de Slag zorgt voor een verhoging van de loonkosten van de doelgroep PW. Hierdoor is het steeds lastiger om binnen de kostprijs de producten te leveren en dit heeft dan ook effect op het operationeel resultaat. Daarnaast zijn er positieve effecten van de arbeidsontwikkeling van de doelgroep voor de werkpleinen. Deze zijn niet opgenomen in de begroting van WVS. De financiële effecten hiervan zie je terug bij de ISD en het Werkplein. Daarom moeten de resultaten in samenhang worden gezien met die van het Werkplein en de ISD. Hiervoor kan verwezen worden naar de ketenbegroting.

Ad 3. Algemene economische situatie en Covid-19

Ondanks de Covid-19 pandemie vielen de effecten in economische zin voor WVS mee. WVS heeft over de periode januari t/m maart 2022 Covid-19 compensatie ontvangen van het Rijk. Voor 2023 e.v. verwachten we een normalisering van de omstandigheden.

Ad 4. Opbrengsten, toegevoegde waarde

In de huidige economische ontwikkeling is het zaak om het nivo van de opbrengsten en toegevoegde waarde per medewerker te behouden. Het inrichten van de organisatie op basis van lean en het realiseren van een betere prijsvorming is de basis voor een gezonde toekomst.

Ad 5. Invulling van de regie- en opdrachtgeversrol door gemeenten

Een goede samenwerking met de gemeenten, ISD en Werkplein zorgt er voor dat meer mensen aan loonvormende arbeid kunnen deelnemen. Door opdrachten vanuit gemeenten te verstrekken voor werkzaamheden die bij de doelgroep passen, kunnen mensen op basis van hun ontwikkelmogelijkheden getraind worden binnen deze werkzaamheden. De druk op de financiële situatie bij de gemeenten is merkbaar in de opdrachtverstrekkingen. Dit heeft impact op het resultaat. Bij geschiktheid vindt er doorstroom plaats naar reguliere arbeid, maar inmiddels is er ook een vangnet voor die groep die deze stap niet kan maken. Samen met de ISD en het Werkplein is de afgelopen jaren een nieuwe werkwijze geïmplementeerd waarbij de ontwikkeling van de inwoner centraal staat. De komende jaren wordt er geïnvesteerd in mensen die meer begeleiding nodig hebben en het zelfstandig niet redden om in ontwikkeling te komen. Mocht het niet haalbaar zijn dat onze inwoners uit het Landelijk Doelgroep Register (LDR) kunnen aansluiten op de arbeidsmarkt, zal

WVS de mogelijkheid bieden voor een dienstverband.

Ad 6. De rol van WVS binnen de Participatiewet i.s.m. de werkpleinen en het RPA

De uitvoering van de Participatiewet vraagt om intensieve samenwerking met de werkpleinen en het werkgeversveld. Op arbeidsmarktregioniveau zijn afspraken gemaakt om in Multi Disciplinaire Teams in de subregio's samen te werken. Een aantal jaren geleden is er voor gekozen om de sturing op arbeidsmarktniveau meer centraal te trekken en in 2023 wordt deze werkwijze geëvalueerd en eventueel aangepast.

Ad 7. Uitstroom SW personeel en leidinggevend SW kader

In de begroting is opgenomen dat leidinggevend kader in SW-dienstverband wordt vervangen door reguliere krachten. Hierin is echter niet de volledige vervanging meegenomen die door uitstroom vanwege pensioenleeftijd is ingeschat. Door de invoering van de RVU regeling voor SW-personeel, is er een snellere uitstroom van SW-leidinggegevenen.

Ad 8. (Fiscale) wetgeving

Het lage inkomensvoordeel (LIV) is in 2022 per persoon verhoogd. Na 2024 zal het LIV komen te vervallen.

Ad 9. Cao Aan de Slag (WAB)

Per 1 januari 2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans in werking getreden. Met de WAB zijn maatregelen getroffen om te voorkomen dat er bij payroll wordt geconcurrereerd op arbeidsvoorwaarden. Het kabinet vindt het belangrijk dat voor iedereen, dus ook voor mensen die alleen met ondersteuning de arbeidsmarkt betreden, het beginsel van gelijke beloning voor hetzelfde werk geldt. Voor de SW-medewerkers was bij invoering van de WAB al een uitzondering gemaakt. Sinds 1 juli 2021 is er een nieuwe Cao Aan de Slag gaan gelden voor de medewerkers uit de PW met een beschut werk indicatie en deze Cao zal ook gaan gelden voor inwoners met een LDR-verklaring, die een dienstverband gaan krijgen bij WVS.

2. Financiële begroting en meerjarenraming

2.1 Uitgangspunten begroting 2024

Bij het opstellen van de begroting zijn naast de werkelijke resultaten over 2022, de interne werkbudgetten voor 2023 als uitgangspunt gehanteerd. De begrotingen van de ISD, het Werkplein en WWS vormen gezamenlijk de basis voor de ketenbegroting.

Toegevoegde waarde

Voor de berekening van de toegevoegde waarde (TW) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De TW voor WWS is uit verschillende zaken opgebouwd. De TW per fte SW wordt constant verondersteld. Daarnaast is rekening gehouden met de TW voor de nieuwe Beschut Werk-medewerkers. Voor nieuwe medewerkers met structurele loonkostensubsidie wordt een TW nivo van de huidige SW-populatie verwacht. Hierbij gaan we uit van een loonwaarde van gemiddeld 50 %. Daarnaast zullen er ontwikkeltrajecten voor de ISD en het Werkplein uitgevoerd worden. Voor mensen in een ontwikkeltraject wordt geen toegevoegde waarde meegenomen omdat de focus ligt op leren i.p.v. werken. De formatie SW is gebaseerd op de prognose komende uit de mei- en septembercirculaire 2022.
- Per type contract (SW, Beschut Werk, participatie) wordt een andere inzetbaarheid over de verschillende werksoorten zoals groen, postbezorging en industriële activiteiten verwacht. Participatie is opgenomen voor het Publiek Groenbedrijf. Conform besluitvorming worden hiervoor personen aangetrokken vanuit de doelgroep B met loonkostensubsidie, welke een training en opleiding krijgen met als doel uitstroom naar de arbeidsmarkt.
- In de begroting is rekening gehouden met een omzet van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de werkelijke omzet 2022 met een afname i.v.m. daling fte SW.

Rijksbijdrage

Begroting 2024	Werkelijk 2022	Herz. begr. 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Aantal SE	1.634	1.554	1.481	1.395	1.315	1.221
Rijksbijdrage per SE	30.233	30.744	31.350	32.208	33.173	34.229
		2,0 %	6,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Rijksbijdrage (€ x 1.000) incl. LPO	49.478	48.987	49.219	49.532	50.026	49.824

Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren. Deze worden jaarlijks in de meicirculaire aangepast voor het lopende en de komende jaren. Voor 2025 en e.v. is de LPO iets verhoogd naar 4 %. Het is nog onduidelijk of het Rijk de forse stijging van het WML zal compenseren.

Bijdrage deelnemende gemeenten

Basis is het aantal geplaatste doelgroep medewerkers (SW + participatie) op 1 januari van het voorafgaande jaar aan het rapportagejaar (Bijlage 6 per gemeente).

Begroting 2024	Werkelijk 2022	Herz. begr. 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Aantal SW/participatie-medewerkers		2.043	1.961	1.880	1.807	1.713
Gem. bijdrage per SW/participant in €	3.438	3.769	4.254	4.263	4.450	4.670
Gem. bijdr. (€ x 1.000)	7.532	7.700	8.342	8.014	8.042	7.999

Overige subsidies overheid

Beschut Werk

In de begroting is opgenomen dat er Beschut Werk wordt ingezet en dat deze zal worden uitgevoerd door WVS conform gemaakte afspraken. Voor deze doelgroep is uitgegaan van 70 % loonkostensubsidie en gemiddeld 28 uur per persoon. De begeleidingsvergoeding voor Beschut Werk wordt vanuit het ministerie BZK geraamd. In de begroting 2024 is een bedrag opgenomen van € 8.100,- per traject. Het landelijk onderzoek (het rapport “Het sociaal ontwikkelbedrijf: werkvormen, kosten en baten”) toont aan dat de € 8.100,- per traject onvoldoende is om de begeleidingskosten te dekken. In dat onderzoek wordt aangegeven dat bij interne plaatsing de extra kosten € 11.000,- per persoon per jaar zijn. Vanuit de overheid is dit gedeeltelijk onderkend. Daarnaast geeft het rapport aan dat de opbrengsten vallen bij de rijksoverheid (werknemer betaalt belastingen) en bij de werkpleinen/gemeenten indien de voorwaarden juist zijn (bijv. echtpaar of alleenstaande, deeltijd). Natuurlijk doet WVS er alles aan om dit tekort zoveel mogelijk te beperken.

Ontwikkeltrajecten

Er zijn in de ketenbegroting aannames gemaakt m.b.t. afname ontwikkeltrajecten door de ISD en het Werkplein. In de begroting en de meerjarenraming is uitgegaan van de aangereikte cijfers vanuit de ketenbegroting. De tariefstelling van de trajecten is o.b.v. het gemiddelde van afgelopen jaren met een indexering conform afspraak.

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreft de doorberekening van de kosten van dienstverlening van WVS aan de verbonden partijen, zoals Flexkompaan BV, WVS Schoonmaak Vof en Propeople Holding BV, alsmede derdenpartijen zoals Stichting Werkwijs West-Brabant en Stichting Op Weg Naar Werk. In de begroting is verondersteld dat de dienstverlening op hetzelfde niveau gehandhaafd blijft.

Personeelskosten SW

Voor de berekening van de indexering van de lonen SW is rekening gehouden met de huidige loonafspraken. Daarnaast is rekening gehouden met een minimaal salaris op het nivo WML plus 10 % op 1-1-23. De LPO op het Participatie budget SW wordt verondersteld op 6 % voor 2024. De loonsverhoging voor de SW zal in verhouding iets hoger uitkomen, daar de gemiddelde loonsom per SW-er hoger is dan landelijk. Voor de jaren 2025 e.v. is 4,0 % stijging aangehouden. Door uitstroom van in verhouding duurdere werknemers wordt daarnaast een algemene daling van de loonkosten per SW-fte verondersteld, die de loonkosten in positieve zin beïnvloedt. Vanaf 2017 is er een tegemoetkoming loondomein vanuit het Rijk geïntroduceerd, die een gunstig effect heeft op de loonkosten SW. Deze regeling betreft het Lage Inkomens Voordeel, ook wel LIV genaamd. In het regeerakkoord is opgenomen dat deze regeling na 2024 komt te vervallen.

Overige personeelskosten SW

De overige personeelskosten zijn gebaseerd op de gerealiseerde kosten 2022 en het budget 2023. Tevens is hier rekening gehouden met de uitstroom van SW-medewerkers conform de prognose vanuit de rijksoverheid. De stijging in personeelskosten t.o.v. begroting 2023 wordt veroorzaakt door de stijging van WML met 10,15 %.

Loonkostensubsidie Begeleid Werken

Het aantal BW-plaatsingen wordt constant verondersteld.

Salariskosten regulier personeel

Leidinggevende SW-medewerkers worden vanwege uitstroom gedeeltelijk vervangen door regulier Flexkompaan personeel. Verder wordt uitstromend leidinggevend kader ambtelijk en Flexkompaan vervangen door nieuwe Flexkompaan krachten.

	Werkelijk 2022	Herz. begr. 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Fte ambt. pers.	49,7	45	43	42	40	38
Gem. loonsom (€)	81.421	85.356	91.023	93.500	96.075	98.711
Tot. Sal. kst. (€ x 1.000)	4.045	3.841	3.914	3.927	3.843	3.751
Fte Flexkompaan	144,2	153,8	153,4	154,4	156,4	158,4
Gem. loonsom (€)	78.259	72.760	80.858	83.282	85.784	88.378
Tot. Sal. kst. (€ x 1.000)	11.285	11.190	12.407	12.862	13.420	13.999
Totaal Fte regulier	193,9	198,8	196,4	196,4	196,4	196,4
Totaal Sal. kst. regulier (€ x 1.000)	15.330	15.031	16.321	16.789	17.263	17.750

Voor de berekening van de salarissen ambtelijk personeel is rekening gehouden met de verhoging van 3 % van de kosten voor 2024 en verder. Dit is voor Cao-stijgingen, periodieken en wijzigingen in werkgeverslasten. Met de invoering van de WAB is het personeel in Flexkompaan qua salariëring gelijk getrokken met de ambtelijke collega's. Flexkompaan personeel is korter in dienst en heeft daardoor vaak nog periodieken in het vooruitzicht. De extra stijging hierdoor is 2 %.

Loonkosten Beschut Werk

In de begroting zijn de loonkosten op basis van WML opgenomen, met een indexatie per 1-1-23 van 10,15 % voor het gehele loongebouw en stijging sociale lasten. De Cao Aan de Slag is voor alle schalen gekoppeld aan het nivo van het WML. Merendeel van deze doelgroep zit in een tijdelijk contract. Waar mogelijk zal z.s.m. een vast contract worden geboden i.v.m. de hoge WW premie. In de Cao is sprake van een 37-urige werkweek, een pensioenvoorziening en extra secundaire arbeidsvoorwaarden zoals bijv. reiskosten.

Loonkosten Participanten

In de begroting wordt uitgegaan van dezelfde kostenstructuur als bij Beschut Werk.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten in 2024 zijn gebaseerd op een behoudend investeringsbeleid. Om grote investeringen te voorkomen binnen het ICT domein, is gekozen voor de kantoorautomatisering en de ICT-infrastructuur in een exploitatiemodel. Door problemen met leveringen in de markt is er in 2022 toch voor gekozen om de hardware gedeeltelijk zelf aan te schaffen.

Overige bedrijfskosten

Deze zijn min of meer constant verondersteld.

Voor de jaren 2024 tot en met 2027 blijven de aantallen ontwikkeltrajecten en medewerkers met loonkostensubsidie (zolang daarover nog geen andere besluiten genomen zijn) constant. Wel zou het maatschappelijk zinvol zijn om meer gebruik te maken van trajecten met loonkostensubsidie om plaatsings- en doorstroommogelijkheden te kunnen realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

2.2 Ketensamenwerking

Doelstelling van de ketensamenwerking tussen de ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS is te werken als een gezamenlijk ontwikkelbedrijf. Met de bedoeling inwoners die binnen ons werkgebied wonen en onder de Participatiewet vallen optimaal te ondersteunen bij hun ontwikkeling naar een betaalde baan. Of als dat niet haalbaar is, naar een betaalde detachering óf vrijwilligerswerk. Binnen de ketensamenwerking staan de inwoners centraal.

Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen aan de hand van de zogenaamde routekaart worden ontwikkeld in verschillende leerroutes (o.a. groen, productie, logistiek, schoonmaak, post- en pakketbezorging en horeca) met als doel uitstroom naar een betaalde baan op de reguliere arbeidsmarkt of, als dit niet mogelijk is, een tijdelijke of structurele baan bij WVS. Voor inwoners uit het landelijk doelgroep register (LDR) die tijdelijk of structureel in dienst komen bij WVS zal aan WVS een begeleidingsvergoeding worden betaald van € 4.000,- per jaar. In 2023 wordt een gezamenlijk arbeids onderzoek centrum ingericht waar onderzoek kan plaatsvinden naar de mogelijkheden van inwoners en de beste manier om hen te begeleiden c.q. te ontwikkelen naar betaald werk.

Afspraak is dat op jaarbasis aan 380 inwoners een ontwikkeltraject (onderzoek en / of leerroutes) in de keten wordt aangeboden. Hoewel het accent vooral ligt op de kwaliteit van de trajecten is er vanzelfsprekend ook aandacht voor het halen van de targets qua aantal trajecten. Tevens wordt gewerkt aan een tool waarmee gemeten kan worden wat de impact is van de ontwikkeltrajecten. Wellicht kan deze tool te zijner tijd worden gecombineerd met het meten van de lange termijn effecten van de ontwikkeltrajecten.

Op uitvoeringsniveau is er sprake van een steeds intensievere samenwerking tussen professionals van de ISD, het Werkplein en WVS. Dit gebeurt ook op flexplekken en in een gezamenlijke huisvesting.

Er is een gezamenlijk communicatieplan opgesteld voor de ketensamenwerking. Er vindt nog een nadere uitwerking plaats qua tijdsplanning en prioritering.

De uitgangspunten in de begroting voor het rammen van ontwikkeltrajecten en de aantallen beschut werk, inclusief de tariefstelling, zijn conform de afspraken die reeds zijn opgenomen in de ketenbegroting. Ook zijn meegenomen 36 fte instroom van mensen uit het LDR.

	Herz. begr. 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Ontwikkeltrajecten aantal	380	380	380	380	380
Beschut Werken aantal	222	234	257	280	299
Beschut Werken in Fte	155	164	180	196	209
Participanten aantal	41	41	41	41	41
Participanten in Fte	36	36	36	36	36

Begroting Ketensamenwerking 2024		WVS	HvWB	ISD BW	Totaal
Bestaand	Ontwikkeltrajecten		842	413	1255
	Loonwaardemetingen		55	28	83
	Jobcoaching		68	11	79
	Praktijk- en persoonlijkheidsonderzoek		5	0	5
			<hr/>	<hr/>	
			970	452	1422
Ontwikkeling	ontwikkelbudget	20	20	10	50
Bedrijfsvoering	Manager / aansturing	48	48	24	120
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	Totaal	68	1038	486	1592

Aantallen activiteiten 2024		HvWB	ISD BW	Totaal
Ontwikkeltrajecten aantal		255	125	380
Loonwaardemetingen		100	50	150
Jobcoaching		30	5	35

2.3 Overzicht van baten en lasten 2022 - 2027

Het overzicht baten en lasten voor de jaren 2022 - 2027 laat met name het exploitatieresultaat vóór gemeentelijke bijdrage zien. Ook wordt het totaal exploitatieresultaat gesplitst in het subsidieresultaat (rijksbijdrage minus alle personeelskosten SW personeel) en het operationele resultaat. Conform de eisen zoals gesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording, is WVS verplicht inzicht te geven in de overheadkosten zoals gedefinieerd in de BBV. Deze opstelling vindt u in bijlage 1.

bedragen x € 1.000

Begroting 2022	Werkelijk 2022	Herz. begr. 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Netto omzet derden	23.965	23.814	26.321	26.508	26.355	25.700
Netto omzet deelnemende gemeenten	9.630	9.750	9.500	9.250	9.000	8.750
Grond- en hulpstof uitbesteed werk	-9.896	-10.064	-12.055	-11.980	-11.845	-11.543
Toegevoegde waarde	23.699	23.500	23.766	23.778	23.510	22.907
Rijksbijdrage	49.478	48.987	49.219	49.532	50.026	49.824
Loonkostensubsidie	1.822	4.223	3.394	3.953	4.574	5.198
Overige subs. overheid	2.247	1.684	2.815	2.993	3.176	3.333
Totaal bijdr. overheden	53.547	54.894	55.428	56.478	57.776	58.355
Overige bedrijfsopbr.	2.733	1.988	2.450	2.424	2.377	2.296
Totaal baten	79.979	80.382	81.644	82.680	83.663	83.558
Loonkosten SW	-54.207	-55.365	-55.305	-54.578	-54.120	-52.492
Overige pers. kstn SW	-2.272	-2.025	-2.353	-2.270	-2.192	-2.099
Verstrekke subsidies	-212	-225	-225	-225	-225	-225
Totaal pers. kstn SW	-56.691	-57.615	-57.883	-57.073	-56.537	-54.816
Kosten regulier pers.	-16.720	-15.941	-17.231	-17.700	-18.172	-18.660
Kosten Beschut Werk	-3.257	-5.488	-5.097	-5.989	-6.982	-7.978
Kosten participanten	-76	-1.271	-1.120	-1.199	-1.282	-1.372
Afschrijvingskosten	-1.888	-1.810	-1.910	-1.960	-1.960	-1.960
Overige bedr. kosten	-7.691	-5.806	-6.270	-6.270	-6.272	-6.271
Financieringskosten	-120	-151	-475	-503	-500	-500
Sub-totaal overige bedr. kstn	-29.752	-30.467	-32.103	-33.621	-35.168	-36.741
Totaal bedrijfskosten	-86.443	-88.082	-89.986	-90.694	-91.705	-91.557
Result. voor gem. bijdr. en dividend	-6.464	-7.700	-8.342	-8.014	-8.042	-7.999
Gem. bijdrage	7.352	7.700	8.342	8.014	8.042	7.999
Totaal expl. result.	1.068	0	0	0	0	0
Subsidieresultaat Doelgroep	-8.725	-11.165	-11.488	-10.777	-10.202	-9.145

2.4 Financiële positie

De afgelopen jaren is een bijdrage van de gemeenten noodzakelijk om een negatief eigen vermogen te voorkomen. In bijlage 6 is een overzicht opgenomen van de gemeentelijke bijdragen voor 2024.

In bijlage 2 is de balans per ultimo opgenomen voor de jaren 2022 - 2027. In paragraaf 3.1. Weerstandsvermogen is een overzicht gegeven van 'jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen'. Deze verplichtingen hebben een nadelige invloed op de financiële positie van WVS.

Door het negatieve resultaat in de totale planperiode zal de financieringsbehoefte toenemen. Dit wordt gecompenseerd door stortingen van de gemeentelijke bijdragen.

Ultimo 2022 bedroegen de langlopende leningen € 9.008.000,-. In 2023 wordt hierop € 2.063.000,- afgelost. In 2023 is het afsluiten van een langlopende lening gepland van € 5.000.000,-. Om aan haar financieringsbehoefte te kunnen voldoen sluit WVS rekening-courantkredieten en kasgeldleningen af. De behoefte aan krediet neemt toe vanwege de jaarlijkse aflossingen op de leningen. Het rentepercentage voor de langlopende leningen bedraagt voor 2023 2,41 %. Voor rekening-courantkrediet is dit percentage begroot op 0,7 % en voor kasgeldleningen op 1,35 %. Met deze financieringswijze voldoet WVS zowel aan de kasgeldlimiet als aan de norm voor het renterisico. In bijlage 3 is een overzicht van de langlopende en de kortlopende leningen gegeven voor de jaren 2022 - 2024.

De voorzieningen die WVS heeft gevormd hebben het karakter van een toekomstige financiële verplichting. Sinds 2018 wordt er een voorziening gecreëerd voor het 3e WW-jaar ambtelijk. Dit is een verplichting. Deze wordt gevormd uit een bijdrage van het ambtelijk personeel zelf. In 2022 is de voorziening spaarverlof gecreëerd voor de tegoeden die vanuit de Cao-regelingen SW en SGO worden gespaard. De toevoegingen aan en opnames uit deze voorziening hebben een onvoorspelbaar karakter.

In bijlage 4 is een overzicht gegeven van het verloop van de reserves en de voorzieningen voor de jaren 2022 - 2027.

2.5 Risicoparaagraaf

Als risico's worden beschouwd alle redelijke voorzienbare risico's die niet in de begroting zijn verwerkt en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de omvang van de exploitatie, het exploitatieresultaat en het eigen vermogen van WVS.

Ondernemersrisico

WVS opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico. Door de turbulente economische omstandigheden is dit risico niet te onderschatten.

Omvang: Het achterblijven van de TW van bijvoorbeeld 5 % levert direct een verlies op aan exploitatieresultaat van ruim € 1.100.000,-.

Maatregelen: Via de interne P&C cyclus, waardoor snel achterblijvende resultaten zichtbaar zijn, spreiden van risico's o.b.v. werksoorten, klanten en branches. Tevens werk blijven acquireren ook al is er geen stilstand. Dit vangt leegstand op, of biedt mogelijkheden voor betere rendementen.

Opdrachten van deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor WVS. De gemeentelijke opdrachten vormen voor WVS ook een belangrijke inkomstenbron, maar belangrijker nog is dat gemeenten veel werk hebben waar mensen uit de doelgroep op zijn aangewezen. Door een jaarlijkse krimp in het aantal SW-medewerkers is er in 2017 voor gekozen om jaarlijks 30 fte uit de doelgroep te plaatsen in het groenbedrijf van WVS met de bedoeling hen te laten doorstromen naar de reguliere markt. Op deze wijze zou ook de orderportefeuille in het gemeentelijk groen op peil kunnen worden gehouden. Deze aantallen hebben we helaas niet kunnen realiseren. Vanaf 2022 zijn de 30 fte vervangen door 80 trajecten in het groen met als doel uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt en, voor diegenen die die overstap niet kunnen maken, een dienstverband bij WVS.

Omvang: De gemeentelijk omzet beslaat om en nabij een derde van de omzet van WVS. Als er door de financiële druk op de begrotingen van de gemeenten, wellicht bezuinigd wordt op opdrachten m.b.t. detacheringen en groenvoorziening, verdwijnen hierdoor banen en werk voor de doelgroep. 5 % Van de omzet van de gemeenten staat voor een bedrag van € 500.000,-. Met de geplande indienstname van inwoners uit het LDR hebben we het werk hard nodig.

Maatregelen: Samen met de gemeenten bekijken waar de mogelijkheden liggen. Zorgen dat er een goede orderportefeuille is.

Risico rijksbijdrage

In de begroting is uitgegaan van de afbouw SW zoals het Rijk die voorziet. Voorspellen wat de ontwikkeling van de rijksbijdrage gaat doen, is lastig. Er zijn veel landelijke factoren die van invloed zijn op de rijksbijdrage per SE. Indien er grote afwijkingen zijn t.o.v. de begroting zal dit worden gemeld, en indien nodig zal een herziene begroting worden ingediend. In de herziene begroting is uitgegaan van een compensatie van LPO van 2,0 %. Indien deze niet wordt ontvangen heeft dat impact op de begroting. Door de koppeling met de Cao SW (op dit moment) is de impact beperkt.

Omvang: WVS ontvangt vanuit de gemeenten de volledige subsidie Wsw. Bij overschrijding van de taakstelling is het financiële risico geheel voor WVS. Bij 10 SE is dit een risico van € 310.000,-.

Maatregelen: Dit ligt buiten de invloedssfeer van WVS.

Rente risico's

De totale activa bedragen ultimo 2022 € 25.107.000,-. Hiervan is ruim 70 % gefinancierd met vreemd vermogen. Een groot deel van dit vreemde vermogen is rentedragend. De aan het vreemde vermogen verbonden rentelasten leggen een claim op de exploitatiebegroting. Alle langlopende leningen hebben een vast rentepercentage over de gehele looptijd van de lening. Derhalve is het renterisico met betrekking tot de langlopende leningen nihil. Wijzigingen in de rentestand hebben derhalve geen gevolgen voor het exploitatieresultaat. Anders ligt dit voor de kortlopende leningen. De rente hierop is variabel en de kosten hiervan fluctueren met wijzigingen in de rentestand. Momenteel is de rente op een laag niveau.

Omvang: Het renterisico op korte termijn ligt vooral bij de kasgeldleningen. Er is ultimo 2022 € 3.000.000,- aangetrokken. Daarnaast moet i.v.m. de aflossingsverplichting elk jaar € 2.000.000,- geherfinancierd worden. Stijging van het rentepercentage met 1 % heeft een impact van € 50.000,- op de exploitatie per jaar.

Maatregelen: Zorgen dat het werkkapitaal op orde is. Het aanhouden van een eigen vermogen binnen WVS verlaagt de behoefte aan vreemd vermogen. Daarnaast is het goed om de renterisiconorm en wetgeving vanuit Fido te bewaken.

RVU-regeling Cao SW

In de Cao SW is een nieuwe regeling opgenomen. Twee jaar vóór pensioen kan een SW-medewerker ervoor kiezen om te stoppen met werken. De medewerker ontvangt dan een aangepast salaris ter hoogte van ongeveer € 1.800 bruto per maand (bij fulltime dienstverband). De medewerker is dan vrijgesteld van werk tot de pensioendatum en blijft in dienst zodat de aanspraak op de rijksbijdrage blijft bestaan. Er is echter geen inverdienvermogen. De regeling is vrij nieuw, er is derhalve lastig een inschatting te maken van de deelnamegraad.

Omvang: Bij deelname van 20 fte zal de daling in toegevoegde waarde (o.b.v. gemiddelde TW per fte) € 200.000,- bedragen.

Maatregelen: WVS heeft hier geen invloed op. Natuurlijk zal WVS de gevolgen zoveel mogelijk proberen te compenseren door productie efficiëncy.

Jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens het BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als verplichting in de balans te worden opgenomen. Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen van WVS dienen ze wel te worden meegenomen. Deze verplichtingen worden in de begroting opgenomen op het moment dat ze tot betaling leiden. Het risico m.b.t. het oplopen van de verlofsaldi is dat er bij het einde van een dienstverband veel verlof wordt opgenomen, en er dan vervanging moet worden aangenomen, voor de uitdienst datum.

Omvang: Het betreffen de volgende verplichtingen:

- Vakantiegeldverplichtingen (waarde per ultimo 2022 € 3.213.000,-)
- Verloftegoeden (waarde per ultimo 2022: € 2.272.000,-)

Maatregelen: Gezien de daling van het aantal personeelsleden, zal ook deze post dalen in hoeveelheid verlofuren. Dit geldt tevens voor de vakantiegeldverplichting. De loonsom daalt en daarmee ook de verplichting. M.b.t. de verloftegoeden, gelden ook binnen WVS de reguliere regels vanuit de cao's. Binnen de Cao SW bestaat een regeling "spaarverlof". Hierdoor kunnen SW-ers verlofuren sparen. Hierdoor loopt op personsnivo het saldo op.

Uitstroom van SW-kader

De capaciteiten van de SW-instroom is sinds 1998 (invoering nieuwe Wet sociale werkvoorziening) minder dan de gemiddelde SW-populatie van vóór 1998. Dit betekent dat kaderfuncties die momenteel zijn ingevuld door SW-medewerkers in geval van vervanging door pensionering of anderszins, niet meer door SW-medewerkers kunnen

worden ingevuld omdat bij de huidige instroom de benodigde capaciteiten hiervoor ontbreken. Dit betekent dat extra regulier personeel moet worden aangetrokken om deze opengevallen plaatsen in te nemen.

Omvang: Bij vervanging van een SW-er door een reguliere kracht missen we de rijksbijdrage voor die plaats. Dit is voor 2024 een bedrag van € 33.231,- per fte inclusief LPO.

Maatregelen: Uiteraard wordt getracht eventuele vacatures op een andere wijze in te vullen door herverdeling van taken en het niet vervangen van uitstroom van indirecte functies, maar dit is niet altijd mogelijk. Indien een SW-medewerker 1 op 1 vervangen moet worden, is het verschil in kosten, de rijkssubsidie. Natuurlijk wordt gekeken naar kostenreductie door een 1 op 1 vervanging te proberen te vermijden.

Vergoeding begeleidingskosten Beschut Werk

De uitvoering van beschut werk ligt volledig bij WVS. De aanmelding voor een indicatie beschut werken loopt via de ISD en het Werkplein. De indicatie wordt afgegeven door het UWV. Vanaf 1 januari 2017 mogen burgers zich rechtstreeks melden bij het UWV voor het aanvragen van een indicatie beschut werk. Dit leidt tot wat meer indicaties beschut werk. De realisatie van de instroom is opgenomen conform de planning afgegeven door het Rijk. De feitelijke instroom is afhankelijk van het aantal door het UWV geïndiceerde kandidaten die via de ISD en het Werkplein kunnen worden aangeleverd.

Omvang: De aantallen 'Beschut Werk'-plaatsingen kunnen achterblijven op de fictieve taakstellingen. WVS heeft haar begeleidingsorganisatie zo ingericht dat zij conform de fictieve taakstellingen personen in dat jaar kunnen plaatsen. Indien er niet geplaatst wordt, heeft WVS wel de kosten, maar niet de vergoeding hiervoor.

Maatregelen: I.o.m. de werkpleinen zorgen voor een goede instroom, zodat de dekking geregeld is, of kijken naar budgetoverheveling c.q. afspraken m.b.t. minimale afname van ontwikkeltrajecten.

Ontwikkeltrajecten

De inschattingen voor afname ontwikkeltrajecten voor de jaren 2024-2027 zijn gebaseerd op de meerjaren afspraken. WVS heeft haar begeleidingsorganisatie zo ingericht dat zij de personen in dat jaar kunnen plaatsen. Indien er niet wordt geplaatst mist WVS de dekking voor de begeleidingsorganisatie.

Omvang: De aantallen of de gemiddelde duur van ontwikkeltrajecten kunnen achterblijven op de afgesproken aantallen. WVS heeft haar begeleidingsorganisatie zo ingericht dat zij de personen in dat jaar kunnen plaatsen. Indien er niet wordt geplaatst mist WVS de dekking voor de begeleidingsorganisatie.

Maatregelen: In overleg met de werkpleinen zorgen voor een goede geleidelijke instroom en zo mogelijk volledige instroom van de afspraken.

Academie

In het kader van de ontwikkeling van inwoners die geen arbeidskwalificatie hebben heeft WVS de 'Academie' opgezet om inwoners via de leerroutes op te leiden richting een branche waar voldoende werkgelegenheid is om een duurzame inzet mogelijk te maken. Middels praktijkcertificaten, die erkend worden door het MBO en werkgevers, kan een kandidaat aantoonbaar maken dat hij/zij beschikt over kwalificaties om bepaalde werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Omvang: De aantallen kunnen achterblijven op de verwachte aantallen terwijl de begeleidingsorganisatie hierop ingericht is. Indien er niet wordt geplaatst mist WVS dekking voor de begeleidingsorganisatie.

Maatregelen: In overleg met met werkpleinen, onderwijsinstellingen en werkgevers zorgen voor een geleidelijke in- en doorstroom van de kandidaten zodat voldoende dekking is om de praktijkopleiding te financieren.

Stijging WML

In de nieuwe plannen van de regering is opgenomen dat de stijging van de WML 10 % gaat bedragen. In de begroting 2023 is opgenomen dat SW op het nivo van WML+10 % is verloond. Wat het effect van de verhoging WML zal zijn op de rest van het loongebouw van de Cao SW zal nog moeten worden afgewacht bij de komende Cao onderhandelingen. Er is nog geen duidelijkheid hoe en of er compensatie vanuit het Rijk zal zijn. De Cao Aan de slag heeft een directe verbinding voor alle schalen met het WML. Deze stijgen dus automatisch. In de begroting is dit reeds meegenomen in de kosten. Doordat bij WVS de gemiddelde loonkosten nog boven het nivo van de rijksbijdrage liggen, is de stijging van het verschil een directe kostenpost.

Omvang: 10 % stijging van de loonkosten SW die nu boven het nivo WML+10% ligt, komt neer op ongeveer € 3 miljoen. Er is nog geen duidelijkheid m.b.t. de compensatie vanuit het Rijk.

Maatregelen: Hier heeft WVS geen invloed op.

Overige bedrijfskosten

Vanaf 2022 zijn er een aantal kostensoorten die extreem zijn gestegen. Hierop heeft WVS maar beperkt invloed. Het gaat hier onder andere over de kosten voor energie en verzekeringen. De hoogte van deze kosten wordt bepaald door de marktwerking. Voor deze kosten is in de begroting 2024 (en herziene begroting 2023) een kostenverhoging opgenomen. Het effect van de marktwerking op de andere kostensoorten is beperkt meegenomen omdat WVS daar op dit moment geen aanleiding toe ziet.

Omvang: De kostenstijging van energie en verzekeringen kost WVS al ruim € 300.000 extra t.o.v. prijspeil 2022. Onduidelijk wat de effecten zijn op de andere kostensoorten en wat de marktwerking verder nog gaat doen.

Maatregelen: WVS heeft hier beperkt invloed op. Door middel van langlopende contracten, goede afspraken, en efficiënt omgaan met de resources, probeert WVS de kosten zo laag mogelijk te houden.

3. Overige begrotingsinformatie

3.1 Weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van WVS om risico's (zie paragraaf 2.4) die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen door middel van financiële buffers, genoemd weerstandscapaciteit. De relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, wordt weerstandsvermogen genoemd.

In verband met de invoering van het BBV (2004) is het niet meer toegestaan de vakantiegeldverplichting als zodanig onder de schulden op te nemen. Deze verplichting (ultimo 2021 € 2.272.000,-) wordt niet in de balans opgenomen.

Als financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers voortvloeiende uit de hiervoor genoemde risico's dienen de reserves (eigen vermogen). Deze bedroegen per ultimo 2022 € 3.000.000,- exclusief bestemmingsreserves en tijdelijke Covid gelden. Daarnaast fungeren de deelnemende gemeenten als vangnet voor WVS, doordat ze uiteindelijk - voor zover de reserves ontoereikend zijn - het exploitatietekort voor hun rekening nemen. In een bestuursbesluit in 2011 is vastgelegd dat de bandbreedte voor de reserves is vervallen en dat de bestemmingsreserve is toegevoegd aan de algemene reserve. Exploitatieverliezen moeten van de algemene reserve worden afgeboekt.

Gelet op de (grote) commerciële risico's die WVS loopt en de groeiende behoefte aan liquiditeit zou een ruimer weerstandsvermogen zeer wenselijk zijn. Deloitte heeft onderzoek gedaan naar het meest passende nivo van het weerstandsvermogen. Dit is ook op dit moment nog een bedrag van € 6 miljoen.

Eind 2021 heeft er een toevoeging van € 1.256.000 plaatsgevonden o.b.v. het resultaat 2021. Dit betrof de door het Rijk toegekende corona compensatie over 2021. Deze zal in 2023 vrijvallen.

3.2 Wet Open Overheid

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en is de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). In deze paragraaf wordt beschreven hoe WVS invulling geeft en gaat geven aan de Woo.

Passieve openbaarmaking

In 2023 heeft WVS de rol van Woo-contactfunctionaris ingevuld. Contactgegevens zijn opgenomen op de website en intern gecommuniceerd. De Woo-contactfunctionaris is het eerste aanspreekpunt om vragen te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie en om eventuele Woo-verzoeken te behandelen.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om 11 benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting geldt niet voor alle 11 categorieën tegelijk. Naar verwachting moeten in de zomer van 2023 de eerste categorieën gepubliceerd worden. WVS zorgt ervoor dat de verplichte informatiecategorieën actief gepubliceerd worden conform de daarvoor geldende regels. Zodra dit mogelijk is, wordt WVS aangesloten op het landelijke platform, zoals de Woo voorschrijft. Zolang er nog geen verplichting c.q. mogelijkheid is om bepaalde categorieën documenten te publiceren op het landelijke platform zal WVS openbare stukken blijven publiceren op de eigen website.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding op orde wordt gebracht. Dit is een randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. WVS is bezig met het optimaliseren van de digitale informatiehuishouding.

Bijlage 1. Resultatenrekening 2024 en meerjarenraming 2025-2027 Overhead

Baten	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Netto omzet	0	0	0	0
Mutatie voorraad GP en OHW	0	0	0	0
Grond- en hulpstoffen uitbesteed werk	0	0	0	0
<i>Toegevoegde waarde</i>	0	0	0	0
Bijdrage overheden	2.900	2.800	2.700	2.600
Overige opbrengsten	609	624	640	656
Subtotaal	3.509	3.424	3.340	3.256
Totaal Baten	3.509	3.424	3.340	3.256
Lasten				
Personeelskosten	-9.630	-9.336	-9.230	-9.199
Overige bedrijfskosten	-2.650	-2.716	-2.784	-2.854
<i>Totaal bedrijfskosten</i>	-12.280	-12.052	-12.014	-12.053
Rentebaten- en lasten	-475	-503	-500	-500
Totaal lasten	-12.755	-12.555	-12.514	-12.553
Resultaat	-9.246	-9.131	-9.174	-9.297

Bijlage 2. Balans 2021 - 2027 (x € 1.000)

Activa	stand per ultimo	2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Vaste activa							
Materiële activa		16.629	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500
Financiële activa		18	18	18	18	18	18
<i>Totaal vaste activa</i>		<i>16.647</i>	<i>16.518</i>	<i>16.518</i>	<i>16.518</i>	<i>16.518</i>	<i>16.518</i>
Vlottende activa							
Voorraden		1.188	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Vorderingen		6.058	6.200	6.200	6.200	6.200	6.200
Overlopende activa		977	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Liquide middelen		237	705	0	0	0	0
<i>Totaal vlottende activa</i>		<i>8.460</i>	<i>9.005</i>	<i>8.300</i>	<i>8.300</i>	<i>8.300</i>	<i>8.300</i>
Totaal activa		25.107	25.523	24.818	24.818	24.818	24.818
Passiva							
Eigen vermogen							
Algemene reserve		7.121	5.274	3.600	3.000	3.000	3.000
Bestemmingsreserve		200	250	250	0	0	0
Storting gemeenten		7.532	7.700	8.342	8.014	8.042	7.999
Onttrekking gemeenten		-2.865	-1.674	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat		-6.464	-7.700	-8.592	-8.014	-8.042	-7.999
<i>Totaal eigen vermogen</i>		<i>5.524</i>	<i>3.850</i>	<i>3.600</i>	<i>3.000</i>	<i>3.000</i>	<i>3.000</i>
Voorzieningen		1.725	1.728	1.731	1.734	1.737	1.738
Langlopende leningen		9.008	11.945	9.382	7.800	11.400	9.500
Kortlopende schulden							
Crediteuren		2.508	3.000	3.000	3.000	4.900	3.000
Rekeningcourantkrediet		0	0	105	1.284	681	580
Kasgeldleningen		3.000	2.000	4.000	5.000	2.000	4.000
Overlopende passiva		3.342	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
<i>Totaal kortlopende schulden</i>		<i>8.850</i>	<i>8.000</i>	<i>10.105</i>	<i>12.284</i>	<i>8.681</i>	<i>10.580</i>
Totaal passiva		25.107	25.523	24.818	24.818	24.818	24.818
Eigen vermogen in % van totaal vermogen		22,0	15,1	14,5	12,1	12,1	12,1
Werkkapitaal		4.738	4.300	4.300	4.300	4.300	4.300

Bijlage 3. Overzicht van langlopende leningen en RC-krediet

Leningen o/g (in € x 1.000)

Verstrekt door	Omschrijving	Hoofdsom	Looptijd	Rente %
BNG	Lening 90545	4.538	1999/2024	6,09
BNG	Lening 91109	4.538	2001/2025	6,05
BNG	Lening 95110	2.700	2002/2023	5,33
BNG	Lening 111105	5.000	2017/2027	0,84
BNG	Lening 112899	4.000	2019/2024	-0,20
BNG	Lening 115893	4.000	2022-2032	1,88
	Sub-totaal	24.776		

	Werkelijk 2022	Budget 2023	Raming 2024
Leningen o/g			
Stand per ultimo	9.008	11.945	9.382
Kasgeldleningen			
Stand per ultimo	3.000	2.000	4.000
Rekening courant-krediet			
Stand per ultimo	0	0	105
Lening u/g (Propeople Holding B.V.)			
Stand per ultimo	0	0	0
Saldo geleend - uitgeleend	12.008	13.945	13.487
Rentebaten en -kosten			
Leningen o/g	-138	-288	-288
Kasgeldleningen	3	-135	-180
RC-krediet	0	0	-1
Leningen u/g	2	0	0
Rente lasten totaal	-133	-423	-469
Rente %			
Leningen o/g	-1,53	-2,41	-3,07
Kasgeldleningen	0,10	-1,35	-2,00
RC-krediet	0,00	0,70	-1,00
Leningen u/g	4,00	4,00	4,00
Totaal gemiddelde rente %	-1,11	-3,03	-3,48

* In 2022 is de lening aan Propeople volledig afgelost.

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen (x € 1.000)

Omschrijving	ul-	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Reserves							
Algemene reserve		4.256	5.274	3.000	3.000	3.000	3.000
Bestemmingsreserves	50 jr. WWS	200	250	250	0	0	0
	kst. SGO			600			
Storting gemeente		7.532	7.700	8.342	8.014	8.042	7.999
Onttrekking gemeente			-418	0	0	0	0
	Covid subs. 2020						
	Covid subs. 2021		-1.256				
Nog te bestemmen resultaat		-6.464	-7.700	-9.192	-8.014	-8.042	-7.999
Totaal reserves		5.524	3.850	3.000	3.000	3.000	3.000
Voorziening rijkssubsidies							
3e WW-jaar ambtelijk		15	18	21	24	27	28
Spaarverlof SW en Ambt.		1.710	1.710	1.710	1.710	1.710	1.710
Totaal voorzieningen		1.725	1.728	1.731	1.734	1.737	1.738

Bestemmingsreserves:

* Vanaf 2018 zal er jaarlijks € 50.000,- worden gestort in een bestemmingsreserve ten bate van WWS 50 jarig bestaan in 2024.

* Vanuit het resultaat 2022 wordt € 600.000,- gereserveerd voor extra kosten vanuit de Cao SGO voor het jaar 2023.

Bijlage 5. Overzicht van investeringen in vaste activa

(in € x 1.000)

	Werkelijk 2022	Herz. Begr. 2023	Begroting 2024
Grond	0	0	0
Voorzieningen aan terreinen	0	0	0
Gebouwen	886	500	700
Installaties	98	200	200
Machines	137	300	150
Automatisering	17	50	100
Inventarissen	290	100	100
Vervoermiddelen	1.146	1.050	1.200
Projecten in uitvoering	231	0	0
Overige	0	0	0
Totaal investeringen	2.805	2.200	2.450
PM Afschrijvingskosten	-1.888	1.810	-1.910

Vanwege de mondiale economische situatie zijn forse prijsstijgingen voor materialen en productiemiddelen niet uit te sluiten. Om te voorkomen dat hierdoor, onbedoeld, het investeringsbudget ontoereikend zou zijn c.q. zou moeten worden overschreden, vraagt WVS in de begroting 2024 met betrekking tot de geplande investeringen een marge aan te mogen houden van 10 %. Dit betekent dat, als investeringen onverhoopt tot 10 % meer kosten, hiervoor niet eerst toestemming hoeft te worden gevraagd aan het AB. Vanzelfsprekend zal WVS er alles aan doen om extra kosten te vermijden.

Bijlage 6. Gemeentelijke bijdrage 2024

In de begroting 2024 van WVS is uitgegaan van één gemeentelijke bijdrage. Het verlies van WVS bedraagt in 2024 € 8.342.000,-. Dit is per doelgroeper € 4.254,-. Een overzicht van de bijdrage per gemeente in dit resultaat:

Begroting 2024	SW aantal 01-01-2023	Beschut Werken aantal	Participanten aantal	Totaal
Bergen op Zoom	368	38	1	407
Etten-Leur	198	23	0	221
Halderberge	177	14	0	191
Moerdijk	90	11	1	102
Roosendaal	500	63	0	563
Rucphen	209	15	0	224
Steenbergen	90	10	0	100
Woensdrecht	76	11	0	87
Zundert	60	6	0	66
	1.768	191	2	1.961

Per doelgroeper	Doelgroep 01-01-2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Bergen op Zoom	407	€ 1.731.358	€ 1.663.283	€ 1.669.094	€ 1.660.170
Etten-Leur	221	€ 940.123	€ 903.159	€ 906.314	€ 901.468
Halderberge	191	€ 812.505	€ 780.558	€ 783.285	€ 779.097
Moerdijk	102	€ 433.903	€ 416.842	€ 418.299	€ 416.062
Roosendaal	563	€ 2.394.975	€ 2.300.807	€ 2.308.845	€ 2.296.500
Rucphen	224	€ 952.885	€ 915.419	€ 918.617	€ 913.705
Steenbergen	100	€ 425.395	€ 408.669	€ 410.097	€ 407.904
Woensdrecht	87	€ 370.094	€ 355.542	€ 356.784	€ 354.877
Zundert	66	€ 280.761	€ 269.722	€ 270.664	€ 269.217
	1.961	€ 8.342.000	€ 8.014.000	€ 8.042.000	€ 7.999.000
	aantal doelgroepers	1.961	1.880	1.807	1.713
	per doelgroeper	€ 4.254	€ 4.263	€ 4.450	€ 4.670

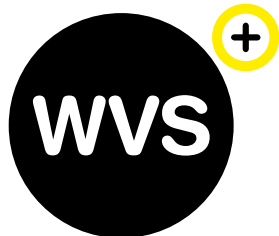
De meerjarenraming per gemeente is gebaseerd op de verhouding van de doelgroepers per 1-1-23.

Bijlage 7. Specificatie Rijksbijdrage per gemeente

In de mei- septembercirculaire 2022 zijn de volgende Participatiebudgetten SW per gemeente voor 2024 opgenomen. In de begroting is tevens 6,0 % correctie LPO opgenomen.

Begroting 2024	2024 excl. LPO	2024 incl. LPO
Bergen op Zoom	€ 9.808.424	€ 10.396.929
Etten-Leur	€ 4.976.001	€ 5.274.561
Halderberge	€ 4.579.863	€ 4.854.654
Moerdijk	€ 2.326.703	€ 2.466.305
Roosendaal	€ 13.178.027	€ 13.968.709
Rucphen	€ 5.521.412	€ 5.852.696
Steenbergen	€ 2.353.939	€ 2.495.175
Woensdrecht	€ 1.965.509	€ 2.083.439
Zundert	€ 1.723.422	€ 1.826.827
Totaal	€ 46.433.298	€ 49.219.296
Per SE	€ 31.350	€ 33.231

WVS
Postbus 1130
4700 BC Roosendaal

088 031 2000
info@wvs.nl

www.wvs.nl
KvK 20160803

Onderwerp: voorstel tot vaststelling van de ontwerp
jaarrekening 2022

No. 2 - 2023
Dos. 4/49 A

Aan het algemeen bestuur.

Bijgaand bieden wij u aan de ontwerp jaarrekening 2022 van WVS. De jaarrekening 2022 is door de accountant (Deloitte Accountants BV) gecontroleerd. De accountant heeft ten aanzien van de jaarrekening 2022 een goedkeurende verklaring afgegeven. De controleverklaring en het accountantsverslag 2022 zijn bijgevoegd.

De jaarrekening 2022 sluit met een voordelig exploitatieresultaat van € 2.774.000,- (2021: € 714.000,- positief ten opzichte van een negatief begrotingsresultaat van € 2.000.000,-). Op het resultaat is een bedrag van ruim € 1,7 miljoen in mindering gebracht als verplichte dotatie voor het spaarverlof. Er resteert dan nog een resultaat van € 1.068.000,-. Het totale resultaat van WVS komt tot stand uit drie hoofdactiviteiten, te weten het subsidieresultaat, het operationeel resultaat en de bijzondere baten en lasten.

Het positieve resultaat is voor een deel te danken aan niet bedrijfsvoerings gerelateerde zaken. Hierbij moet worden gedacht aan de onderrealisatie SW als gevolg van een hogere uitstroom (€ 464.000,-), de toegekende compensatie van het Rijk voor de gevolgen van de Covid 19 pandemie (€ 278.000,-) en een hogere rijkssubsidie Wsw (€ 429.000,-). Het overige (€ 1.603.000,-) is het positieve resultaat uit de gewone bedrijfsvoering. Een toelichting volgt hierna.

Het subsidieresultaat (de subsidie doelgroep minus de personeelskosten doelgroep) was in 2022 € 3.003.000,- voordeliger dan begroot. Het subsidieresultaat is met name positief beïnvloed door de hogere rijksbijdrage Wsw per SE als gevolg van een herverdeling van het macrobudget die positief uitviel door een hogere uitstroom landelijk dan in de ramingen meegenomen.

Het operationeel resultaat is € 1.056.000,- lager dan begroot. In 2022 was (weer) sprake van een hogere uitstroom in de SW. Door het lagere aantal leerwerktrajecten in 2022 is een tekort ontstaan van € 554.000,-, wat gedeeltelijk werd gecompenseerd door extra opbrengsten bij de proeftuin ad € 158.000,-. Daarnaast was in 2022 sprake van een lagere instroom van beschut werkers en geen nieuwe instroom van participanten. De toegevoegde waarde is daardoor € 304.000,- lager dan begroot.

De incidentele baten en lasten bedroegen in 2022 € 879.000,- negatief. De voornaamste incidentele meevallers zijn de door het Rijk toegekende compensatie voor de gevolgen van Covid 19 van in totaal € 278.000,- en de meevaller als gevolg van de onderrealisatie SW als gevolg van een hogere uitstroom (€ 464.000,-). In 2022 is een incidentele last opgenomen van € 1.706.000,- als verplichte dotatie voor het spaarverlof van de medewerkers van WVS.

In 2022 werden door WVS in opdracht van de deelnemende gemeenten in totaal 1634,92 SE (Standaard Eenheden SW) gerealiseerd (2021: 1745,18 SE). In 2022 was sprake van een onderrealisatie van 16,29 SE SW.

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 is vorig jaar, vanwege de onzekere situatie rond de Covid 19 pandemie, besloten de door het Rijk voor het jaar 2021 toegekende compensatie voor de Covid 19 pandemie ad € 1.256.000,- toe te voegen aan de algemene reserve. Omdat dit bedrag in 2022 niet hoefde te worden aangewend, kan dit bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 aan de algemene reserve worden onttrokken en aan de deelnemende gemeenten worden uitgekeerd naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en overige participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021 (dit is conform de berekening van de gemeentelijke bijdrage 2022).

Zoals u weet is er inmiddels een principe onderhandelaarsakkoord bereikt over de Cao Gemeenten en dus ook over de Cao SGO. In dit akkoord is een forse salarisverhoging afgesproken, ingaande per 1 januari 2023, alsmede de toekenning van een extra verlofdag en een verhoging van de thuiswerkvergoeding. Dit leidt in het lopende begrotingsjaar tot een stijging van de kosten regulier personeel met meer dan € 600.000,-. In de plaats van te kiezen voor een begrotingswijziging, stellen wij voor om een deel van het positieve exploitatieresultaat over 2022, in casu € 600.000,-, te reserveren in een bestemmingsreserve ter dekking van de extra kosten van de Cao SGO in 2023, waarbij een eventueel overschot vrijvalt in het resultaat van 2023. Als bij de presentatie van de jaarrekening 2023 blijkt dat deze reservering niet (helemaal) nodig was, zal dit bedrag alsnog aan de deelnemende gemeenten worden uitgekeerd. Pas na de meicirculaire zal duidelijk zijn of er voor het lopende begrotingsjaar toch nog wat meer financiële ruimte is en een reservering uit het resultaat 2022 voorkomt dat WVS extra zal moeten lenen op de kapitaal-markt.

In 2024 bestaat WVS officieel 50 jaar. Het ligt in de bedoeling om in in 2024 op gepaste wijze stil staan bij '50 jaar WVS'. Hierbij kan gedacht worden aan het organiseren van een speciaal seminar waarvoor ook landelijke prominenten kunnen worden uitgenodigd, alsmede het organiseren van (feestelijke) evenementen voor relaties / opdrachtgevers en de eigen medewerkers. Met ingang van de jaarrekening 2018 is besloten om jaarlijks (tot en met de jaarrekening 2022) een bedrag van € 50.000,- te reserveren ten laste van het resultaat zodat hiervoor in 2024 voldoende middelen beschikbaar zijn. Ons voorstel is dan ook om (ditmaal voor de laatste maal) ten laste van het resultaat 2022 opnieuw € 50.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve 'Viering 50 jaar WVS'. Ter oriëntatie: op het totale werknemersbestand van WVS betekent dit een jaarlijkse reservering van plusminus € 20,- per medewerker, waarbij er nogmaals op wordt gewezen dat het in de bedoeling ligt om diverse activiteiten te organiseren voor verschillende doelgroepen.

Na aftrek van de vorengenoemde reserveringen en bestemmingen resteert er nog een positief saldo van € 1.674.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en overige participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021 (dit is conform de berekening van de gemeentelijke bijdrage 2022).

Het aan de gemeenten uit te keren bedrag ad € 1.674.000,- zal worden gefinancierd door middel van het aantrekken van een extra geldlening.

Resumerend stellen wij u voor:

1. de ontwerp jaarrekening 2022 vast te stellen, overeenkomstig het bijgevoegde ontwerp besluit;
2. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 600.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve ter dekking van de extra kosten van de Cao SGO in 2023, waarbij een eventueel overschot vrijvalt in het resultaat van 2023;
3. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 50.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve 'viering 50 jaar WVS';
4. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 418.000,- uit te betalen aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021;
5. een bedrag van € 1.256.000,- (compensatie Covid 19 2021) te onttrekken aan de algemene reserve en uit te betalen aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021.

Roosendaal, 20 maart 2023

Het dagelijks bestuur van WVS,

de secretaris,

P.F.J.M. Havermans

de voorzitter,

T.C. Melisse.

Het algemeen bestuur van WVS;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur dd. 20 maart 2023, no. 2 - 2023;

gelet op de gemeenschappelijke regeling WVS;

b e s l u i t :

1. de ontwerp jaarrekening 2022 van WVS vast te stellen, overeenkomstig de gewaarmerkte bijlage;
2. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 600.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve ter dekking van de extra kosten van de Cao SGO in 2023, waarbij een eventueel overschot vrijvalt in het resultaat van 2023;
3. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 50.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve 'viering 50 jaar WVS'.
4. ten laste van het voordelig saldo een bedrag van € 418.000,- uit te betalen aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en overige participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021;
5. een bedrag van € 1.256.000,- (compensatie Covid 19 2021) te onttrekken aan de algemene reserve en uit te betalen aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en overige participanten dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2021.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van WVS op 10 juli 2023.

De secretaris,

De voorzitter,

P.F.J.M. Havermans

T.C. Melisse.

WVS

Jaarstukken 2022

Roosendaal, 3 april 2023

Inhoudsopgave

blz.

Jaarverslag

1.	Inleiding	3
2.	Gerealiseerd resultaat	4
3.	Financiële positie	5
4.	Besluit begroting en verantwoording 2004	5
5.	Weerstandsvermogen & risicobeheersing	6
6.	Treasuryparagraaf	8
7.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	9
8.	Paragraaf bedrijfsvoering	11
9.	Paragraaf verbonden partijen	18
10.	Paragraaf Wet Open Overheid	19

Jaarrekening

Balans per 31 december 2022	21
Overzicht van baten en lasten 2022	22
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
Toelichting op de Balans per 31 december 2022	27
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	32
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 2022	33
Overzicht van incidentele baten en lasten 2022	38
Overzicht Programma-taakvelden	39
Toelichting WNT	40

Overige gegevens

Voorstel tot verwerking van het resultaat	41
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42

Jaarverslag

1. Inleiding

Op grond van het BBV moet in de jaarstukken per programma verantwoording worden afgelegd over de zogenaamde 3W-vragen: Wat wilden we bereiken?, Wat hebben we gedaan?, Wat heeft het gekost? WVS onderscheidt slechts 1 programma, welke is vastgesteld door het algemeen bestuur te weten de uitvoering van de Begeleide Participatie. De genoemde W-elementen komen onder andere naar voren in de paragrafen 1 en 8 van het jaarverslag (beschrijving van wat we hebben gerealiseerd en wat we hebben gedaan) en in de jaarrekening (wat heeft het gekost en welke opbrengsten hebben we gerealiseerd). Kortheidshalve verwijzen wij u naar de genoemde onderdelen van de jaarstukken.

WVS is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) voor de gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert. Als vergoeding voor de uitvoering van deze wet krijgen de gemeenten een vast bedrag toegekend in hun participatiebudget SW. Basis hiervoor is een fictieve rijkssubsidie per standaard eenheid (SE), die voor 2022 € 30.232,90 bedroeg. Het aantal SE is geraamd o.b.v. de realisatie van 2021 en een fictieve uitstroom van de SW-doelgroep o.b.v. statistische landelijke uitstroomcijfers. Daarnaast is er nog een rijksbijdrage ontvangen uit andere gemeenten van medewerkers die bij WVS in dienst zijn maar in een andere gemeente woonachtig zijn. Hiertegenover staat dat voor SW-medewerkers woonachtig in een deelnemende gemeente maar werkzaam bij een ander SW-bedrijf de rijksbijdrage aan dat andere SW-bedrijf moet worden overgedragen. De totale fictieve taakstelling voor 2022 voor WVS is 1.635,74 SE. Rekening houdend met verhuizingen en de taakstelling per gemeente is de onderschrijving 16,29 SE.

Overzicht aantallen SE per gemeente

	Realisatie WVS excl. verhuizingen	Overdracht i.v.m. verhuizingen	Voorlopige taakstelling afgegeven in 2021	Def. fictieve taakstelling september-circulaire 2022	Realisatie WVS incl. verhuizingen	Onderschrij- ding
Bergen op Zoom	342,36		352,51	342,36	338,96	-3,40
Etten-Leur	175,63	1,00	180,11	176,63	177,25	0,62
Halderberge	163,48		161,71	163,48	162,07	-1,41
Moerdijk	85,55	0,09	85,24	85,64	82,76	-2,88
Roosendaal	461,32	-0,09	466,07	461,23	456,63	-4,60
Rucphen	195,33	-0,18	200,35	195,15	191,74	-3,41
Steenbergen	83,00		82,73	83,00	83,58	0,58
Woensdrecht	68,61		70,42	68,61	68,44	-0,17
Zundert	59,64		64,07	59,64	58,02	-1,62
Totaal WVS	1.634,92	0,82	1.663,23	1.635,74	1.619,45	-16,29

Naast het participatiebudget SW werd in 2022 van de deelnemende gemeenten een bijdrage van € 3.417 per doelgroepmedewerker (SW en participatie) ontvangen. Naast de rijkssubsidie en de gemeentelijke bijdrage genereert WVS voor de WSW-uitvoering opbrengsten van derden door levering van producten en diensten.

WVS voert voor een tweetal gemeenten nog de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) uit.

Vanaf 2016 worden leerwerktrajecten voor bijstandgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt uitgevoerd voor het Werkplein Hart van West-Brabant en de ISD Brabantse Wal. Daarnaast zijn er ultimo 2022 191 personen met een indicatie beschut werk in dienst bij WVS.

2. Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat over 2022 bedraagt € 1.068.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 7.532.000). In 2021 was het resultaat € 714.000 positief t.o.v. een begroting van € 2.000.000 negatief).

Deze positieve afwijking is vooral te danken aan niet bedrijfsvoerings gerelateerde zaken. Dit waren onder andere de versnelde uitstroom SW t.o.v. de toegekende Rijksbijdrage, Covid-19 subsidie en een betere rijkssubsidie per SW-er dan verwacht.

In 2022 was er nog maar beperkt invloed van Covid-19 op de bedrijfsvoering.

Het totaal resultaat wordt gerealiseerd door drie "hoofd" activiteiten, te weten:

- A. Het subsidieresultaat. Dit is de resultante van de ontvangen rijksbijdrage minus de totale personeelskosten verband houdend met het SW-personeel.
- B. Het operationeel resultaat. De toegevoegde waarde gerealiseerd middels alle activiteiten van WVS, inclusief overige opbrengsten en gemeentelijke bijdragen onder aftrek van de personeelskosten van niet SW-personeel, afschrijvingen en rentekosten en overige bedrijfskosten.
- C. De bijzondere lasten. Dit zijn kosten die bijzonder zijn in het kader van de bedrijfsvoering en verband houden met ex-werknemers van WVS of fiscale claims uit voorgaande boekjaren of noodzakelijk te treffen voorzieningen. Deze bijzondere lasten zijn, overeenkomstig de BBV-voorschriften gerubriceerd onder de posten waar ze naar hun aard thuis horen.

De herziene begroting 2022 is op 13 december 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur.

De resultaten zijn als volgt (*bedragen in € x 1.000*):

	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
a. Subsidieresultaat	-€ 7.746	-€ 10.749	-€ 8.740
b. Operationeel resultaat	€ 2.161	€ 3.217	€ 2.028
c. Incidentele baten en lasten	-€ 879	€ 0	€ 1.833
Resultaat WVS	<u>-€ 6.464</u>	<u>-€ 7.532</u>	<u>-€ 4.879</u>
Totale gemeentelijke bijdrage	<u>€ 7.532</u>	<u>€ 7.532</u>	<u>€ 5.593</u>
Overschot/tekort gemeentelijke bijdrage	<u>€ 1.068</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 714</u>

In 2022 heeft er een dotatie aan de voorziening Spaarverlof plaatsgevonden. Zonder deze dotatie was het resultaat € 2.774.000 positief. Uit deze analyse blijkt dat het operationeel resultaat € 1.056.000 lager is dan de begroting en € 133.000 hoger dan 2021. Het tekort op de begrote begeleidingsvergoeding beschut was € 46.000. Door het achterblijven van de inzet van leerwerktrajecten is er op de vergoeding begeleiding leerwerktrajecten een tekort van € 554.000 ontstaan, wat gedeeltelijk werd gecompenseerd door extra opbrengst instrumenten ad € 158.000 wat mede kwam door de proeftuinen.

Daarnaast was er een hogere uitstroom van SW-personeel, een lagere instroom medewerkers beschut werk en geen nieuwe instroom van participanten bij de groenvoorziening.

Het subsidieresultaat is € 3.003.000 voordeliger dan begroot. In vergelijking met 2021 is het negatieve subsidieresultaat afgenomen met € 994.000. De stijging van de rijksbijdrage per SW-er was hoger dan de begrote 2,5% (3,74%). Daarnaast is er extra rijksbijdrage verdeeld op macrobudget door een hogere uitstroom landelijk dan in de ramingen was meegenomen.

De incidentele baten en lasten 2022 bestaan onder andere uit:

Spaarverlof SW dotatie voorziening	-1.706
Afrekening UWV 2021 eo	75
Afrekening SW-subsidie 2021	10
Covid-19-subsidie (Q1-2022)	278
Onderrealisatie WSW	<u>464</u>
	-879

3. Financiële positie

Bij de beoordeling van de financiële positie wordt gekeken naar de omvang van de reserves, de omvang van de niet uit de balans blijvende verplichtingen die het karakter hebben van een (potentiële) verplichting, de risico's vermeld in de risicoparagraaf en de financieringsstructuur.

De reserves dienen – voor zover ze niet zijn bestemd – als buffer voor financiële tegenvallers, zodat bij een negatief exploitatieresultaat de bijdragen van de deelnemende gemeenten niet direct dienen te worden verhoogd. Om een volledig beeld van de financiële positie van WVS te verkrijgen dient de omvang van het eigen vermogen mede in relatie tot de omvang van de risico's en de niet uit de balans blijvende verplichtingen te worden gezien.

Ter verbetering van de financiële positie van WVS heeft het algemeen bestuur besloten dat de deelnemende gemeenten voor het boekjaar 2022 een financiële bijdrage van € 3.417 leveren per geplaatste SW- medewerker ter financiering van het verwachte tekort. M.b.t. de bestemming van het positieve resultaat 2022 verwijzen we naar pagina 37 onder "voorstel tot verwerking van het resultaat".

	2018	2019	2020	2021	2022*
Algemene Reserve	€ 2.577	€ 2.577	€ 2.577	€ 6.457	€ 4.256
Bestemmingsreserve Compensatie transitievergoeding		€ 1.345	€ 2.317	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve Implementatie automatiseringssysteem		€ 300	€ 0	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve 50 jaar WVS		€ 50	€ 100	€ 150	€ 200
Totaal reservepositie WVS ultimo boekjaar	€ 2.577	€ 4.272	€ 4.994	€ 6.607	€ 4.456

* Het totaal boekjaar ultimo 2022 is exclusief het nog te bestemmen resultaat boekjaar.

4. Besluit begroting en verantwoording 2004

In het BBV is onder meer bepaald dat de jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting alsmede uit de balans en de toelichting. In een aantal gevallen is, in verband met het van gemeenten en provincies afwijkende karakter van de bedrijfsvoering van WVS, de benaming van de posten van de balans en het overzicht van baten en lasten hierop enigszins aangepast. Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte paragrafen in de jaarrekening moet worden opgenomen.

Voor WVS betreffen het de paragrafen welke hierna zijn opgenomen onder hoofdstuk 5 tot en met 10.

5. Weerstandsvermogen & risicobeheersing

5.1. Algemeen

Voor het verkrijgen van een getrouw beeld van de financiële positie per ultimo 2022 is inzicht vereist in de risico's waarvoor in de jaarrekening 2022 geen voorzieningen zijn getroffen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare risico's, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balans totaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van de exploitatie c.q. het exploitatieresultaat.

In 2022 hebben de meeste risico's, die in de herziene begroting 2022 werden voorzien, zich niet voorgedaan.

In 2015 heeft op verzoek van het DB van WVS door Deloitte een onderzoek plaatsgevonden naar het benodigde weerstandsvermogen obv een risicokwantificering. Hieruit bleek dat het benodigde weerstandsvermogen circa € 6 miljoen is. Het benodigde weerstandsvermogen kan worden opgesplitst in twee gedeeltes. Het eerste gedeelte is het weerstandsvermogen voor risico's die niet door WVS beïnvloedbaar zijn, de externe risico's. Dit bedrag is circa € 3,2 miljoen. Het tweede gedeelte, ad € 2,8 miljoen is voor wel beïnvloedbare risico's, waarvoor beheermaatregelen getroffen kunnen worden, ter vermindering van de risico's. Er is gestart met de verdere opzet en implementatie van een organisatie risicomanagement systeem. In 2022 heeft het AB besloten om de algemene reserve geleidelijk te verhogen, afhankelijk van de financiële resultaten.

5.2. Wetgeving en Fiscale Risico's

De recente onderzoeken door de belastingdienst in de afgelopen jaren hebben duidelijk gemaakt dat de belastingwetten in een aantal gevallen voor tweeërlei uitleg vatbaar zijn. Het is derhalve van belang regelmatig informatie uit te wisselen met de belastingadviseurs en er scherp op toe te zien dat alle fiscale regels goed worden toegepast. Desondanks bestaat het risico dat de belastingdienst na een boekenonderzoek concludeert dat bestaande wet- en regelgeving niet goed is toegepast met mogelijk belangrijke financiële gevolgen.

Per 1-1-2016 zijn alle overheidsbedrijven in beginsel VPB-plichtig geworden. Met de belastingdienst is overeengekomen dat WVS gebruik kan maken van een vrijstelling en derhalve geen VPB-aangifte hoeft te doen. De situatie wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld. WVS voldoet nog aan het 90% criterium. Vanuit de belastingdienst is er eind 2018 meer duiding gekomen omtrent de definitie doelgroep PW.

In 2020 heeft er vanuit de belastingdienst middels een bedrijfsgesprek en een steekproef, een toetsing plaatsgevonden omtrent de fiscale toepassingen van WVS op het gebied van BTW. Het onderzoek loopt gedeeltelijk nog.

5.3. M&O beleid

Het dagelijks bestuur van WVS zorgt ervoor dat binnen de regelingen en werkprocedures van de WVS voldoende maatregelen worden getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen en ziet erop toe dat deze regelingen en procedures worden nageleefd. Over het verslagjaar 2022 zijn daarbij geen indicaties tot misbruik of oneigenlijk gebruik geconstateerd.

5.4. Participatiewet risico's

In de financieringssystematiek van de rijkssubsidie SW is er pas duidelijkheid over de toegekende SE (subsidie eenheden) en de hoogte van het bedrag per SE bij de meicirculaire van dat jaar. D.w.z. dat pas in mei 2022 duidelijkheid was over de daadwerkelijk te ontvangen rijksbijdrage. De LPO was ingeschat op 2,5 % en is effectief 3,74 % geworden. Daarnaast was de uitstroom SW in 2019, 2020, 2021 en 2022 hoger dan landelijk geraamd. Hierdoor ontving WVS voor meer SE subsidie dan zij feitelijk in dienst had. Voor 2023 zal de taakstelling door de onderrealisatie naar alle waarschijnlijkheid naar beneden worden bijgesteld.

In de ketensamenwerking van WVS met het Werkplein Hart van West-Brant en de ISD Brabantse Wal, zijn afspraken gemaakt m.b.t. de afname van leerwerktrajecten en het aantal plaatsingen beschut werk. WVS heeft als taak om de begeleidingsorganisatie op deze afspraken af te stemmen. In 2022 zijn helaas de afgesproken aantallen leerwerktrajecten en de plaatsingen beschut niet volledig gehaald. Hierdoor had WVS geen volledige dekking van haar kosten. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door extra vergoedingen voor inzet via de proeftuinen.

5.5. Ondernemingsrisico

WVS opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteuren- en voorraadrisico. Voor zover ze kwantificeerbaar zijn, is bij de waardering van de betrokken actiefposten hiermee rekening gehouden.

WVS levert vanuit haar concernstaf diensten aan WVS Schoonmaak VOF. In een SLA zijn afspraken gemaakt ter dekking van die kosten. Daarnaast zijn er niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen, die erg relevant zijn voor de bepaling van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen

Openstaande verlofrechten van ambtelijke en SW-medewerkers (1) € 3.213.102

met uitzondering van Ambt verlofsparen en SW spaarverlof.

Hiervoor is per 31-12-2022 een voorziening getroffen in de balans.

Vakantiegeldverplichting (juni tot en met december) SW-medewerkers (2) € 2.001.371

€ 5.214.473

5.6. Financiële kengetallen

Kengetallen	Jaarrekening (2022)	Begroting (2022)	Jaarrekening (2021)	Begroting (2021)	Jaarrekening (2020)	Begroting (2020)	Jaarrekening (2019)	Begroting (2019)
Netto schuldquote	10,87%	nvt	10,12%	nvt	7,64%	nvt	10,14%	nvt
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	10,87%	nvt	10,01%	nvt	7,44%	nvt	9,83%	nvt
Solvabiliteitsratio	21,78%	nvt	29,85%	nvt	35,37%	nvt	26,24%	nvt
exploitatieuimte	2,00%	0,00%	-1,19%	-2,13%	-0,62%	0,00%	1,54%	0,00%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

De netto schuldquote is gestegen, de verslechtering heeft zijn oorsprong in de uitbetaling van eenmalige hoge incidentele baten 2021 (covid-19 uitkering ad € 3.880.000) welke tijdelijk in de algemene reserve zaten.

De solvabiliteitsratio is verslechterd.

Exploitatieuimte bij WVS is gezien de wijze waarop de gemeenten de exploitatietekorten met de gemeentelijke bijdrage dekken, altijd rond 0 %

6. Treasuryparagraaf

In het kader van de Wet FIDO (Financiering decentrale overheden) is een toelichting op het treasurybeleid vereist. In deze paragraaf wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan de interne en externe ontwikkelingen die het treasurybeleid beïnvloeden, het risicobeheer, het kasgeldbeheer, de administratieve organisatie en de informatievoorziening over treasury.

6.1. Interne en externe ontwikkelingen die het treasurybeleid beïnvloeden

In 2018 heeft de BNG een extra kostenpost geïntroduceerd. Voor alle niet gebruikte maar wel beschikbaar gestelde rekeningcourantlimieten moet worden betaald. Hierdoor heeft er een herafweging plaatsgevonden m.b.t. de hoogte van deze kredietlimiet. Binnen WVS is er vooral extra liquiditeitsbehoefte in de eerste 7 maanden, de maanden erna wordt dit weer minder. Er is gekozen voor een verlaging van de kredietlimiet per 1-1-2019. Indien nodig worden er tijdelijke extra kortlopende kasgeldleningen aangetrokken. Het rekeningcourant-krediet bij de BNG is in 2022 toegenomen met € 1.161.938.

6.2. Risicobeheer

Binnen het risicobeheer worden een viertal risico's onderscheiden: renterisico, kredietrisico, intern liquiditeitsbeheer en valutarisico. Gezien de omvang van (mogelijke) risico's c.q. kosten en de verantwoording die hierover afgelegd moet worden, wordt hier alleen afzonderlijk aandacht besteed aan het renterisico.

Per eind 2022 heeft WVS nog vijf langlopende leningen lopen met een restant schuld van € 9.007.563. De leningen hebben een vast rentepercentage gedurende de gehele looptijd van de lening. Het gemiddeld rentepercentage voor deze leningen bedraagt 3,33 %. Over het rekening-courantsaldo wordt wel renterisico gelopen. Dit saldo is in de loop van 2022 afgenomen van negatief € 925.384 ultimo 2021 naar € 236.554 positief ultimo 2022.

6.3. Administratieve organisatie van de treasuryfunctie

De randvoorwaarden voor het treasurybeleid liggen vast in het Mandaatstatuut en in het Financierings- en beleggingsstatuut (Treasurystatuut WVS). Het laatste is op 17 december 2001 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en op 27 januari 2020 laatstelijk aangepast aan gewijzigde wetgeving. In het Treasurystatuut WVS is de regelgeving van de Wet FIDO verwerkt.

De organisatie rond de treasuryfunctie is gecentraliseerd. Vanuit het hoofdkantoor worden alle bankrekeningen beheerd en gecontroleerd, wordt het debiteurenbeheer gevoerd, worden alle betalingen uitgevoerd en worden de kapitaalstromen gecoördineerd. Maandelijks wordt er een liquiditeitsoverzicht opgesteld, waarop de in- en uitgaande geldstromen gespecificeerd staan weergegeven van de diverse bankrekeningen.

6.4. Informatievoorziening voor de financieringsfunctie

De informatievoorziening is eveneens geregeld in het Treasurystatuut WVS. In de loop van 2001 is de informatievoorziening conform dit statuut tot stand gebracht en in 2020 laatstelijk aangepast aan de wijzigingen. Verder worden de vereiste rapportages volgens het Beleidskader voor het financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen ter toetsing aan de Provincie toegezonden.

6.5. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bedraagt 8,2 % van het begrotingstotaal. In het kader van de wet FIDO zijn in 2022 per kwartaal de bedragen als volgt: (in € x 1.000)

	<u>kwartaal 1</u>	<u>kwartaal 2</u>	<u>kwartaal 3</u>	<u>kwartaal 4</u>
Gemiddelde netto vlottende schuld				
-/- gemiddeld overschot vlott. middelen	-898	-2.616	-2.812	-2.108
Omvang Kasgeldlimiet	<u>7.642</u>	<u>7.642</u>	<u>7.642</u>	<u>7.642</u>
Ruimte kasgeldlimiet	8.540	10.258	10.454	9.750

6.6 Renterisiconorm

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en rente-herzieningen niet meer mogen bedragen dan 20 % van het begrotingstotaal, omdat er anders teveel rente risico zou worden gelopen.

Aflossing langlopende leningen 2022	1.798
Aflossing kasgeldlening	<u>3.000</u>
	4.798
Begrotingstotaal	93.190
Renterisiconorm (20 % van begrotingstotaal)	18.638
WVS voldoet aan de norm	

7. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen in eigendom van WVS bestaan uit:
Bedragen x 1.000 €

	<u>boekwaarde</u>	
	<u>ult.2022</u>	<u>ult.2021</u>
Grond	1.970	1.970
Voorzieningen aan terreinen	86	100
Gebouwen	8.431	8.191
Installaties	1.183	1.256
Machines	364	334
Automatiseringsapparatuur	61	185
Inventarissen	425	229
Vervoermiddelen	<u>3.878</u>	<u>3.569</u>
Totaal boekwaarde per ultimo (exclusief projecten in uitvoering)	<u>16.398</u>	<u>15.834</u>
De bedrijfspanden betreffen de navolgende locaties:		
	<u>ult.2022</u>	<u>ult.2021</u>
Vestiging, Ravelstraat 145 te Bergen op Zoom	3.342	3.583
Vestiging, Vaartveld 12 te Roosendaal	2.928	2.605
Vestiging, Bosstraat 48 te Roosendaal	1.003	1.063
Hoofdkantoor en vestiging, Bosstraat 81 te Roosendaal	1.604	1.433
Vestiging, Munnikenheiweg 46 te Etten-Leur	2.793	2.833
Totaal boekwaarde per ultimo	<u>11.670</u>	<u>11.517</u>

Voor de bedrijfspanden is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt en in de loop van de jaren steeds aangescherpt. Hierin zijn alle voorkomende onderhoudsactiviteiten opgenomen. Er wordt afgeschreven op basis van de samenstellende delen van het kapitaalgoed. De uitgaven voor de te onderscheiden samenstellende delen worden afzonderlijk verwerkt en afgeschreven aan de hand van de economische / technische levensduur. Bij deze benadering is er geen sprake van levensduurverlengend groot onderhoud van het actief als geheel, maar van vervanging van de betreffende onderdelen (indien geheel afgeschreven) en is het vormen van een voorziening voor groot onderhoud niet aan de orde.

De industriële bedrijfspanden zijn gebouwd in 1994, 1999 en 2000 en worden goed onderhouden. Ten opzichte van 2021 zijn de totale onderhoudskosten gedaald met € 377.000. De totale onderhoudskosten zijn:

	<i>in € x 1.000</i>		
	2022	begroot 2022	2021
Onderhoudskosten bedrijfspanden	€ 138	€ 100	€ 78
De machines betreffen de machines in gebruik bij de divisies Industrie en Diensten. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 501	€ 360	€ 522
De automatiseringsapparatuur betreft de bij WVS in gebruik zijnde hard- en software. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 501	€ 450	€ 723
De inventaris betreft de bij WVS in gebruik zijnde inventarissen. De onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 31	€ 40	€ 79
De vervoermiddelen betreffen de bij WVS in gebruik zijnde bedrijfsauto's. Hiervoor zijn meerjarige onderhoudscontracten afgesloten. De totale onderhoudskosten hiervan zijn:	€ 216	€ 250	€ 270
Schoonmaakkosten en overige onderhoud	€ 559	€ 455	€ 650
Totaal onderhoudskosten	€ 1.946	€ 1.655	€ 2.323

8. Paragraaf bedrijfsvoering

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn een aantal paragrafen verplicht gesteld. Eén daarvan betreft de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoeringparagraaf dient inzicht te geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in: personeel & organisatie, financieel beheer, bestuurssecretariaat en facilitaire dienstverlening.

8.1 Personeel & Organisatie

Ziekteverzuim - 2022

	WSW	Ambtelijk
WVS totaal	16,80%,	9,33%

Arbodienst

Eind december 2021 is, na een Europese aanbestedingsprocedure, door WVS een overeenkomst aangegaan met een externe gecertificeerde Arbodienst. Het betreft een samenwerking waarbij de externe partij een aantal deskundigen levert zoals bedrijfsartsen, praktijkondersteuner bedrijfsarts en casemanagers. De administratie, zoals planning en correspondentie richting UWV wordt nog steeds gedaan door functionarissen van WVS. Ook de (preventie)specialisten veiligheidskundige, arbeidsdeskundige en bedrijfsmaatschappelijk werk zijn intern bij WVS gebleven. Op 1 januari 2022 is het implementatietraject gestart. Er is vormgegeven aan de gezamenlijke processen, ICT systemen zijn gekoppeld en medische dossiers zijn overgeheveld. Vanaf 1 april is het contract ingegaan en zijn de functionarissen vanuit de externe arbodienst begonnen. Met betrekking tot de interne functionarissen is een nieuwe afdeling opgezet, te weten de afdeling "Gezondheid en Welzijn". Het Arbo- en Verzuimbeleid is aangepast aan deze nieuwe situatie.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

In 2022 heeft BMW 205 aanvragen gehad voor contact. Dit is een behoorlijke stijging ten opzichte van het aantal in 2021. Afgelopen jaar stond de onrust over de inflatie, stijgende energieprijzen en daardoor de verminderde koopkracht centraal bij veel van de contacten met de medewerkers. BMW heeft geprobeerd hier op in te spelen en te voorzien in de behoefte aan ondersteuning en begeleiding hierin. In het voorjaar heeft BMW op een viertal locaties een zgn. 'open spreekuur' aangekondigd waar medewerkers de gelegenheid kregen om zonder afspraak binnen te lopen en vragen te stellen. Om een nog grotere groep te bereiken heeft BMW na de zomer ervoor gekozen een meer directere aanpak te kiezen. Alle medewerkers hebben via de post een kaart gekregen met daarop informatie hoe ze de BMW'ers kunnen bereiken en wat tips om te besparen op energiekosten. Deze actie was voornamelijk gericht op vragen rondom stijgende energiekosten en daardoor financiële onrust en onzekerheid bij de medewerkers. Deze actie heeft zeker effect gehad en er was daardoor een toename in het aantal aanvragen te zien. BMW heeft afgelopen jaar ook tientallen medewerkers ondersteund bij het aanvragen van de Energietoeslag bij de gemeente. De verwachting is dat de onrust over de stijgende kosten voor levensonderhoud ook in 2023 nog aan de orde zal zijn. Bekend is dat het WML zal gaan stijgen maar of er ook voor de medewerkers die onder de Cao SW vallen met een salaris boven WML nog een verhoging in zit is op dit moment nog onzeker. Dit zorgt voor onrust. Voor iedereen stijgen de kosten voor het levensonderhoud. In 2022 is BMW de verbinding blijven zoeken met externe partijen door te overleggen en samen te werken in het belang van onze medewerkers. Daarnaast zijn er ook intern initiatieven door bijvoorbeeld deel te nemen aan overleg met P&O, trajectbegeleiding, coördinator duurzame inzetbaarheid, deelname aan werkgroepen en het behouden van goede contacten met leidinggevenden.

Personeelsadviesing, -administratie en opleidingen

In 2022 zijn er bij WVS 121 nieuwe medewerkers ingestroomd en zijn er 136 uitgestroomd. Naast 3 naadloze overplaatsingen vanuit gemeentes buiten ons werkgebied naar WVS en een medewerker die na een afwezigheidsperiode is teruggekeerd in de SW, zijn er in 2022 38 personen met een beschutwerk indicatie, 6 participanten, 25 reguliere medewerkers bij Flexkompaan (staf- en leidinggevende functies) en 49 reguliere medewerkers bij WVS schoonmaak ingestroomd.

Er zijn 63 SW medewerkers uitgestroomd vanwege pensionering en langdurige ziekte. Daarnaast zijn er 15 personen met een beschut werk indicatie en 6 participanten uitgestroomd. In 2022 hebben in totaal 34 reguliere medewerkers WVS verlaten, waarvan 21 bij WVS schoonmaak.

De P&O afdelingen houden zich bezig met het begeleiden en administreren van in-, door- en uitstroom en het toepassen van arbeidsvoorwaarden en regelingen uit cao's en wet- en regelgeving. Er wordt continue gewerkt aan het verbeteren van de P&O werkprocessen, de digitalisering daarvan middels Afas HRM en het maken en verstrekken van statistieken en rapportages. Tot slot houden de collega's van P&O zich bezig met de werving- en selectie van nieuwe reguliere medewerkers, functiewaarderingen, ondersteuning en adviesing bij opleiding- en ontwikkeling, verzuimbegeleiding en het ondersteunen van de leiding in hun taakuitvoering richting medewerkers.

Ook in 2022 heeft P&O advies, -administratie en opleidingen weer geparticipeerd in een aantal projecten en verander- en verbetertrajecten.

We zijn gedurende het hele jaar bezig geweest met het updaten van personele regelingen. Inmiddels zijn een aantal ervan al succesvol geïmplementeerd. In verband met de Wet transparante arbeidsvoorwaarden zijn de arbeidsovereenkomsten herschreven en is gestart met het implementeren van deze documenten in Afas. Ook zijn er een aantal nieuwe workflows in Afas gemaakt en in gebruik genomen en heeft de afdeling opleidingen gebruik gemaakt van het nieuw ingerichte cursusmanagement in Afas, waarbij medewerkers zich via Afas zelf kunnen aanmelden voor opleidingen en trainingen. Vanuit de P&O administratie is er een workshop Afas HRM voor nieuwe leidinggevenden ontwikkeld en geïmplementeerd. De eerste reacties en resultaten zijn positief.

In 2022 hebben we de aanpassingen van de Cao SGO geïmplementeerd en de voorbereidingen getroffen voor de verlofharmonisatie per 1 januari 2023. Bij het Groenbedrijf hebben we dit jaar ook de functies omgezet naar functies met meer nadruk op ontwikkeling dan op productie. Dit was eerder al gebeurd bij de Industrie en de Post. De functie van uitvoerder heet nu ook teamleider en ook de functie van praktijkbegeleider wordt vanaf 1 januari 2023 ingevoerd bij het Groen. Vanuit de huidige groep meewerkend voorlieden kon er op tien vacatures voor praktijkbegeleider gesolliciteerd worden.

In het voorjaar van 2022 is gestart met de Europese aanbesteding voor de inkoop van uitzendkrachten. Per 1 januari 2023 zijn er twee nieuwe leveranciers, te weten Tempo Team en Actief Werkt! die de huidige leverancier Randstad vervangen. De migratieactiviteiten zijn in volle gang.

Na Corona zijn de Centrale introductiebijeenkomsten inmiddels weer in de oude, maar deels ook verbeterde vorm opgepakt. In 2022 heeft deze bijeenkomst drie maal plaatsgevonden.

In 2022 is 1 P&O adviseur na 34 jaar buiten WVS gaan werken en is er 1 doorgestroomd naar de functie van trajectbegeleider binnen WVS. Per 1 november jongstleden is er een nieuwe P&O adviseur gestart. De afdeling opleidingen is van de Bosstraat 48 naar de Bosstraat 81 gekomen en er is op het Vaartveld een Instructielokaal ingericht waar veel van de trainingen en opleidingen worden verzorgd.

Er zijn een aantal P&O adviseurs die een neventaak hebben. Zo is er één P&O adviseur die loonwaardemetingen doet (4 uur per week), een andere houdt zich bezig met projecten (18 uur per week) en weer een andere collega besteedt een deel van zijn tijd aan persoonlijke coaching van leidinggevenden (8 uur per week). In 2022 hebben twee P&O medewerkers een aantal uur per week ondersteund bij de afdeling Gezondheid en Welzijn vanwege beperkte bezetting aldaar en de implementatie van de externe arbodienst. Richting het einde van 2022 is dit afgebouwd tot het niveau waarop we kunnen vervangen en ondersteunen bij afwezigheid van de collega's van die afdeling.

Team Specialisten

Sedert augustus van dit jaar bestaat het team uit 3 medewerkers te weten twee beleidsmedewerkers en een coördinator duurzame inzetbaarheid. De specialist pensioenen en sociale verzekeringen heeft de organisatie vanwege pensioenleeftijd verlaten. De taken zijn deels vervallen en deels overgenomen door andere afdelingen binnen WVS. De afdeling heeft een divers takenpakket, waarin iedere medewerker een eigen expertise heeft. Het team ondersteunt de organisatie met het geven van voorlichting en adviezen op een breed gebied van wet- en regelgeving en het verbeteren of behoud van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers binnen WVS. Niet alleen wetten wijzigen, maar ook cao's en jurisprudentie en maatschappelijke veranderingen geven aanleiding tot het formuleren van nieuw beleid en voorlichting in de organisatie.

Belangrijke items het afgelopen jaar waren: ERD ziekwet voor de Gemeenschappelijke Regeling, updaten concernregelingen, reiskosten nieuwe stijl, invoeren nieuwe cao zaken in het personeelsinformatiesysteem, het transparanter maken van brieven en contracten naar aanleiding van de wetswijziging in augustus. Dit zal in 2023 nog verder gaan omdat het een groot project is.

Op basis van het beleid rondom Duurzame Inzetbaarheid, ondergebracht in vier pijlers, werden verschillende acties die hieraan bijdragen geïnitieerd, voorbereid en uitgevoerd. Daartoe wordt actief gewerkt aan het behoud en uitbreiden van expertise, het netwerk en (externe)

samenwerkingsverbanden. Het afgelopen jaar zijn zes voorlichtingsbijeenkomsten en vier trainingen aangeboden over stoppen met roken, vier trainingen pre-gecombineerde leefstijl interventie, activering van bewegen op de werkvloer, vier online workshops en een budgetteringstraining is in voorbereiding. Om de dialoog over duurzame inzetbaarheid aan te gaan werden zeven workshops gegeven op basis van het gedachtegoed van de zeven bronnen van arbeidsvreugde. De verschillende pilots werden in een event gepresenteerd aan directie, bestuur en ondernemingsraad. Tevens werd een bijdrage geleverd aan zowel interne als externe (landelijke) bijeenkomsten.

Overige werkzaamheden van het team in het afgelopen jaar: optimalisering van de inrichting en het gebruik van het personeelsinformatiesysteem (AFAS), uitvoering loonwaardemetingen volgens de nieuwe landelijke methodiek, arbeidsrechtelijke vraagstukken, toezien op korting ophoging arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, controleren no-riskpolissen en coachingstrajecten voor leidinggevend personeel.

Daarnaast zijn twee medewerkers wekelijks een halve dag ingezet voor het geven van taallessen aan laaggeletterde medewerkers.

Salaris administratie

De salarisadministratie heeft in Afas de tweede jaarafsluiting en jaarovergang 2021/2022 uitgevoerd. Dit keer zelfstandig zonder ondersteuning via een consultant.

De data verwerking voor de vrijwillige aansluiting pensioenfonds PWRI voor Flexkompaan-Participatie verliep in 2021 tot 1 juli via een handmatige upload op de portal APG. Helaas bood het administratiekantoor APG wegens onderbezetting onvoldoende ondersteuning in het kunnen verwerken van aangepaste data. Bijvoorbeeld in het kader van loondispensatie bij medewerkers.

In 2022 kon de salarisadministratie dit over het jaar heen wel zelf uitvoeren.

De gegevens zijn dan ook over 2021 volledig gecompliceerd.

Aan de hand van een aangepaste reiskostenregeling ontvangen medewerkers geen vaste reiskostenvergoeding meer. Vanaf de salarisverwerking februari 2022 zijn daadwerkelijke reisdagen per maand 1 maand achteraf opgevoerd. Met terugwerkende kracht in de periode waarop de reisdagen betrekking hebben. Voor de bepaling van de daadwerkelijke reisdagen is er een analyse gemaakt die in de loop van het jaar is geoptimaliseerd. Geregistreerde volledige ziek- en verlofdagen worden op het aantal te werken dagen in mindering gebracht, alsmede waar van toepassing geregistreerde thuiswerkdagen.

De daadwerkelijke reisdagen vormen vanaf 2022 de basis voor de uitbetaling van de reiskostenvergoeding waar die van toepassing is voor de medewerkers.

Tevens vormen de daadwerkelijke reisdagen de basis van de fiscale uitruil woon-werk in december of bij uit dienst. De uitruil in december 2022 heeft plaatsgevonden over deze dagen t/m de maand november. De reisdagen over de maand december worden waar van toepassing per januari 2023 uitbetaald. Deze reisdagen tellen dan in 2023 mee voor de fiscale uitruil. Op basis van de Cao SGO ontvangen de medewerkers Ambtelijk en Flexkompaan-Regulier vanaf 2022 een thuiswerkvergoeding à € 2 per thuiswerkdag daar waar medewerkers de thuiswerkdag hebben geregistreerd via Insite.

Het nieuwe tijdsregistratiesysteem Pure voor VOF Schoonmaak is voor wat betreft de ureninput gekoppeld aan de salarisverwerking via Afas. De livegang is goed verlopen. De salarisadministratie hoeft vanaf periode 01 2022 geen imports meer te verwerken of loonmutaties te verrichten rond uren voor de medewerkers vallend onder de VOF Schoonmaak. De medewerkers ontvangen bij hun loonstrook ook een bijlage met daarop de projecten, data en bijbehorende uren.

De salarisverhoging à 1,5 % Cao SGO met terugwerkende kracht per 1 december 2021 is verwerkt in het salaris februari 2022 in de vorm van een nabetaling. De eenmalige uitkering bruto € 900 en netto € 300 is eveneens per salaris februari verwerkt. Per april 2022 is de salarisverhoging à 2,4 % verwerkt. Per december 2022 is nogmaals een eenmalige uitkering verwerkt van bruto € 750 of € 375 afhankelijk van de schaal waarin de medewerker is ingedeeld.

De salarisverhoging voor de CAO Schoonmaak per april (periode 04 vanaf 28 maart) is geïmplementeerd en verwerkt.

De fiscale uitruil Ziektekostenverzekering heeft in de salarisverwerking mei 2022 bij de betreffende medewerkers plaatsgevonden tegen het vastgestelde bedrag vanuit de vrije ruimte werkkostenregeling.

Per salaris december zijn aan een aantal medewerkers in overleg tijd voor tijd saldi uitbetaald.

Op basis van de nieuwe wetgeving vanaf 2 augustus 2022 rond betaald ouderschapsverlof WAZO 70 % zijn de bijbehorende looncomponenten ingericht en toegepast. Voor medewerkers vallend onder de Cao SGO die afwijkende percentages kunnen toepassen in combinatie met betaald ouderschapsverlof is de bijbehorende inrichting eveneens aanwezig en toegepast.

Uiteraard zijn de wettelijk minimumloonverhogingen doorgevoerd per 1 januari en 1 juli 2022 alsmede de loonpeilprijsontwikkelingen.

De bezetting van de salarisadministratie bestaat uit 4 medewerkers. Eén medewerker bevindt zich in het 3e ziektejaar. De WIA aanvraag is helaas afgewezen. Ook na ingediend bezwaar. Re-integratie is ook na afwijzing gedurende 2022 niet mogelijk gebleken. Wij wachten op de herziening van de WIA aanvraag per begin februari 2023.

De senior medewerker werkt op basis van de seniorenregeling 62 jaar 3 dagen à 28,8 uur per week. De medewerker loonadministratie eveneens 3 dagen à 21 uur. Het hoofd salarisadministratie op basis van 4 dagen 36 uur. De actieve bezetting is voldoende voor de workload van de salarisadministratie.

De Financiële Administratie, Controlling, ICT, Projectburo en de afdeling Financial Audit/ KAM vallen onder de verantwoording van het concernhoofd FI&A.

Financiële Administratie

De afdeling is gehuisvest in de Bosstraat 81. Hier worden, naast het totale financiële beheer voor WVS, de administraties gevoerd voor Propeople Holding BV, WVS Facilitair BV, Flexkompaan BV, de Stichting Op Weg Naar Werk en Stichting Werkwijs West-Brabant, CZPN, Stichting MetWerk en het Administratiekantoor in opdracht van de gemeenten voor de Wiw/ID.

ICT

In 2022 heeft de digitale transitie en professionalisering nog verder zijn intrede gedaan. De ICT strategie van WVS is verder gestandaardiseerd op de SaaS (Software as a Service). De WVS gebruikers organisatie heeft nu de beschikking over moderne en toekomst vaste functionaliteiten, wat het efficiënt en effectief werken in teams en afdelingen ten goede komt. Door de transitie is de ICT afdeling van WVS tevens getransformeerd van zelf doen naar een regie organisatie. De navolgende projecten en activiteiten zijn uitgevoerd en afgerond:

- Migratie van de applicatie Cleanvision van WVS Schoonmaak naar de AFAS en PURE. Operationeel op 01-01-2022, gebruikersondersteuning, en procesoptimalisatie
- Inrichten van een extra Back-up en Restore functionaliteit voor de Office365 omgeving en data files. De ingerichte retentie tijd geeft invulling aan vastgelegde bedrijfscontinuïteit voor de opgeslagen data.
- Verdere professionalisering en transformatie van de ICT afdeling naar een regie organisatie.
- Implementatie van een nieuw telecommunicatieplatform met vast-mobiel integratie voor een effectievere, en efficiëntere bereikbaarheid van de WVS organisatie.
- Opstarten en uitvoering geven aan diverse optimalisatie en proces verbeterprojecten.
- Uitvoering geven aan het informatie beveiligingsbeleid en BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) en deelnemen aan kennis sessies van diverse branchegenoten en de IBD.

Projectburo

In het jaar 2022 zijn de gevolgen van de corona pandemie duidelijk zichtbaar geworden. Het aantal loonwaardemetingen dat moest worden uitgevoerd door de eigen loonwaardemeters nam aanzienlijk in aantal toe door het grote aantal hermetingen en ook de metingen die het UWV uitvoerde voor de personen met een beschut werk indicatie nam toe in aantal. Een goede voorbereiding is essentieel, we hebben nadeel ondervonden van het vertrek van de coördinator, daardoor kon niet alles worden uitgevoerd en heeft het UWV dit overgenomen. Het belang van een correcte weergave van de situatie van de medewerker en de financiële consequenties lijkt nog niet volledig doorgedrongen te zijn binnen alle geledingen van de organisatie. Daarom is de voorbereiding nog steeds noodzakelijk.

Het proces van jobcoaching is per 01-07-2022 gewijzigd en dat had impact op zowel de jobcoaches als op de administratieve afhandeling op het projectbureau. Er is een extra facturatiemoment bijgekomen, het bewaken van zaken is gecompliceerder geworden. Het proces loopt nog niet soepel, dit wordt in Q1 van 2023 geëvalueerd met het Werkplein.

Met betrekking tot de LKS / beschut werk: er dient nauwgezet worden bijgehouden wie wanneer in dienst komt, uit dienst gaat of van wie er uren wijzigen. Wat opvalt is dat wijzigingen vaak zelf door het projectbureau moeten worden bewaakt zodat tijdig de juiste informatie kan worden verstrekt naar de opdrachtgever. Ook het bewaken van het ontvangen van de beschikkingen vanuit de opdrachtgevers is noodzakelijk, hier zitten af en toe hiaten.

De laatste maanden van het jaar zijn we weer volop bezig geweest met de eindcontrole van de ESF projecten. De twee projecten worden hiermee op korte termijn afgerond. Gebleken is dat de controle van de ontvangen informatie niet door iedereen kan worden uitgevoerd op juistheid en volledigheid.

De voorbereiding voor de ontwikkeltrajecten per 01-01-2023 is in volle gang.

Financial Auditing / KAM

In 2022 hebben we diverse externe en interne audits uit laten voeren. Denk hierbij aan de milieu audits, brandveiligheid en machineveiligheid. Daarnaast zijn stappen genomen om de opvolging van de risico's beter te kunnen opvolgen. Het risicomanagement is verder verbeterd en leidt tot nog meer management betrokkenheid. De mogelijke frauderisico's uit de frauderisicoanalyse van 2021 hebben in 2022 opvolging gekregen. Ook worden de geautomatiseerde controles van het administratieve systeem geoptimaliseerd en worden er werkafspraken gemaakt over de bewaking en signalering.

8.3 Bestuurssecretariaat

Concernafdeling Bestuurssecretariaat

De concernafdeling Bestuurssecretariaat bestaat uit de afdelingen Marketing & Communicatie, Documentaire Informatievoorziening en Directiesecretariaat. Deze drie afdelingen hebben ieder hun eigen takenpakket (zie hierna). Daarnaast biedt de afdeling ondersteuning aan het Algemeen (6*) en het Dagelijks Bestuur (11*), de Klachten- & geschillencommissie (4*), de Algemene vergaderingen van Aandeelhouders van Propeople Holding BV en dochterondernemingen (4*), de Raad van Commissarissen van Propeople Holding BV (4*), alsmede aan de Cliëntenraad SW (0*). In 2022 behandelde de Klachten- & geschillencommissie 5 klachten, waarvan er één niet-ontvankelijk, twee ongegrond en één gegrond werden verklaard en de advisering met betrekking tot één klacht werd aangehouden. Het Bestuurssecretariaat biedt tevens juridische ondersteuning aan het totale concern. In 2022 vonden, als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen, enkele wijzigingen plaats in het algemeen bestuur van WVS. De wethouders De Lange (Bergen op Zoom), Vrolijk (Etten-Leur), Dingemans (Moerdijk), Breedveld (Rucphen) en Krook (Steenbergen) werden in juni 2022 opgevolgd door respectievelijk de wethouders Hopmans, Verwijmeren, Blom, Matthijssen en Baali. De samenstelling van het DB bleef hetzelfde. Wel wisselden de wethouders Van der Beek (Woensdrecht) en Melisse (Halderberge) van functie. Vanaf juni 2022 bekleed wethouder Melisse de functie van voorzitter van het AB en DB en wethouder Van der Beek de functie van plv. voorzitter van het AB en DB. Er trad geen wijziging op in de RvC van Propeople Holding BV.

*Tussen haakjes het aantal vergaderingen in 2022.

Afdeling Marketing & Communicatie

In 2022 heeft de afdeling Marketing & Communicatie uitvoering gegeven aan het jaarplan 2022. Naast de reguliere activiteiten (blogs, video, social media, nieuwsberichten, nieuwsbrief, jaarverslag etc.) is er veel aandacht besteedt aan de gewenste herpositionering van WVS. Door alle ontwikkelactiviteiten te bundelen in één sterk bedrijfssonderdeel ontstaat er daarnaast ook een bedrijfssonderdeel dat bestaat uit een 'familie van vakmensen'. Beide bedrijfssonderdelen moesten een sterke eigen identiteit krijgen maar ook in samenhang van elkaar naar voren komen voor in- en externe doelgroepen. Door onderzoek en gesprekken met interne stakeholders is er voor de zomer van 2022 een advies gekomen van de afdeling Marketing & Communicatie hoe we deze twee bedrijfssonderdelen gaan positioneren. De uitvoering van middelen die hierbij passen zal vooral in 2023 zijn beslag krijgen. Naast de herpositionering en de reguliere werkzaamheden, heeft de afdeling ook stappen gezet samen met het Werkplein Hart van West-Brabant, rondom de ketensamenwerking. In diverse sessies met de MT's van WVS, Werkplein Hart van West-Brabant en ISD Brabantse Wal zijn de wensen rondom de gezamenlijke communicatie geïnventariseerd. Dit heeft geresulteerd in een voorstel hoe we meer gezamenlijk kunnen communiceren.

Afdeling Documentaire Informatievoorziening

De doelstelling van de afdeling DIV luidt: Het bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van documenten en informatie voor en aan WVS met in achtname van de wettelijke vastgestelde richtlijnen en op een uniforme, voor de gehele WVS-groep geldende, wijze. Door zowel analoge als digitale archivering, een gedegen registratie van in- en uitgaande post als bibliotheekwerkzaamheden werkt men bij de afdeling DIV aan het bereiken van deze doelstelling. In 2022 is het verslag over de uitvoering van de Archiefwet in het voorgaande jaar (2021) uitgebracht aan gedeputeerde staten van Noord-Brabant, met wederom als beoordeling 'voldoet'. In 2023 zal het verslag over 2022 aan gedeputeerde staten worden toegezonden.

Afdeling Directiesecretariaat

De afdeling Directiesecretariaat houdt zich bezig met de secretariële ondersteuning van de algemeen directeur en de overige leden van het directie- en managementteam. Komend jaar zal gebruikt worden om de diensten te intensiveren. Daarnaast is deze afdeling verantwoordelijk voor de receptie en de telefooncentrale op het hoofdkantoor aan de Bosstraat 81 en het kantoor aan de Bosstraat 48 te Roosendaal. Ook de catering c.q. het beheer van de (4) bedrijfsrestaurants is bij deze afdeling ondergebracht. In 2022 is de nieuwe telefonie (telefonie in de cloud) ingevoerd bij WVS en is de keuken van het bedrijfsrestaurant aan de Bosstraat 81 te Roosendaal vernieuwd.

8.4 Facilitaire dienstverlening

De facilitaire dienstverlening bestaat uit het gebouwenbeheer van de vijf bedrijfspanden van WVS en enkele steunpunten van het werkbedrijf.

De afdeling gebouwenbeheer is verantwoordelijk voor het in goede staat houden van de bedrijfspanden in eigendom van WVS. Tevens is zij verantwoordelijk voor alle wijzigingen en aanpassingen die plaats moeten vinden. In 2022 zijn onder meer de volgende activiteiten door gebouwenbeheer uitgevoerd:

- Het aanpassen van het meerjaren onderhoudsplan en het uitvoeren van diverse urgente reparaties.
- Het herzien van een aantal onderhoudscontracten.
- Het verhelpen van storingen en het reageren op klachten en wensen van de gebruikers van de gebouwen.
- Het inspecteren van diverse elektrische installaties, volgens NEN 3140.
- Het uitvoeren van het preventief en curatief onderhoud betreffende de daken van de vijf bedrijfspanden. Tevens het jaarlijks keuren en certificeren van de valbeveiligingen van de bedrijfspanden. Het dak van het Industriële pand aan het Vaartveld te Roosendaal volledig opnieuw overdekt.
- Het inspecteren van diverse waterleidinginstallaties en keerkleppen op legionellabesmetting.
- Investeren in energiebesparende maatregelen zoals isolatie, LED-verlichting en HR++ beglazing.
- Energie-audit EED (Energy Efficiency Directive): WVS valt onder het Activiteitenbesluit en moeten voldoen aan de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED). De kantoren vallen onder energielabel A.
- Het Bedrijfsrestaurant aan de Bosstraat 81 te Roosendaal is gerenoveerd.

9. Paragraaf verbonden partijen

WVS heeft ultimo 2022 vier verbonden partijen. Drie besloten vennootschappen die (in)direct voor 100 % eigendom zijn en een vennootschap onder firma met een 50 % deelname. De gegevens van de verbonden partijen zijn:

A. Naam en vestigingsplaats: Propeople Holding B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Het oprichten en het besturen van ondernemingen en vennootschappen en het op enigerlei andere wijze daarin deelnemen met als doel om in voorkomende gevallen gebruik te kunnen maken van private samenwerking voor het scheppen en behouden van werkgelegenheid voor de doelgroep.

Belang WVS: WVS is 100 % aandeelhouder.

Risico's: beperkt tot het aandeel in het eigen vermogen en uitstaande lening

Eigen vermogen: begin 2022 € 465.000 en eind 2022 € 650.000

Vreemd vermogen lang: begin 2022 € 100.000 en eind 2022 € 0

Resultaat 2022: € 186.000 (2021: € 179.000 winst).

Toelichting: In begin 2007 is Propeople Holding B.V. opgericht. Er is een serviceniveaovereenkomst afgesloten met WVS voor de directievoering, alsmede het administratief beheer. Voor verder toelichting zie de toelichting bij financiële activa op pagina 25.

B. Naam en vestigingsplaats: Flexkompaan B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Het detacheren van medewerkers bij WVS en/of met haar verbonden partijen.

Belang WVS: WVS is indirect 100 % aandeelhouder van Flexkompaan B.V.

Risico's: beperkt tot het aandeel in het eigen vermogen

Eigen vermogen: begin 2022 € 23.000 en eind 2022 € 25.000

Vreemd vermogen lang: begin 2022 € 0 en eind 2022 € 0

Resultaat 2022: € 2.000 (2021: € 3.000).

Toelichting: In 2005 is Flexkompaan B.V. opgericht als "Personeels BV" voor WVS. Propeople Holding B.V. is 100 % aandeelhouder van Flexkompaan. Tussen WVS en Flexkompaan is een service niveau overeenkomst gesloten waarin de dienstverlening is geregeld.

C. Naam en vestigingsplaats: WVS Facilitair B.V. te Roosendaal

Openbaar belang: Door het aanbieden van activiteiten op het gebied van facilitaire dienstverlening wordt werkgelegenheid gecreëerd voor personen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Middels WVS Facilitair BV worden deze personen opgeleid voor een baan in de reguliere facilitaire dienstverleningsbranche.

Belang WVS: WVS is indirect 100 % aandeelhouder van WVS Facilitair B.V.

Risico's: beperkt tot het aandeel in het eigenvermogen

Eigen vermogen: begin 2022 € 471.000 ; eind 2022 € 473.000

Vreemd vermogen lang: begin 2022 € 0 en eind 2022 € 0

Resultaat 2022: € 199.000 (2021: € 197.000 winst)

Toelichting: Het resultaat is uitgekeerd aan Propeople Holding BV.

D. Naam en vestigingsplaats: Vennootschap onder firma "WVS Schoonmaak" te Roosendaal

Openbaar belang: Door het aanbieden van activiteiten op het gebied van schoonmaakdiensten wordt werkgelegenheid gecreëerd voor personen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Bij WVS Schoonmaak Vof worden deze personen opgeleid voor een baan in de reguliere schoonmaakbranche.

Belang WVS: WVS is indirect 50 % vennoot in Vof WVS Schoonmaak.

Risico's: Facilitair BV is hoofdelijk aansprakelijk voor de verplichtingen van WVS Schoonmaak Vof

Eigen vermogen: begin 2022 € 810.000; eind 2022 € 812.000

Vreemd vermogen lang: niet van toepassing

Resultaat 2022: € 404.000 winst (2021: € 403.000).

Toelichting: In

WVS Schoonmaak Vof opereert op de commerciële markt door producten en diensten aan derden te leveren. Hierdoor heeft WVS Schoonmaak Vof te maken met het normale ondernemersrisico zoals het debiteurenrisico. Voor zover ze kwantificeerbaar zijn, is bij de waardering van de betrokken actiefposten hiermee rekening gehouden. Veel van de omzet van WVS Schoonmaak Vof wordt in onderaanneming uitgevoerd voor WVS, gezien deze zijn aanbesteed middels artikel 2.8.2 'voorbehouden aan SW bedrijven'. De meest gebruikelijke contractvorm welke binnen de WVS Schoonmaak Vof wordt gehanteerd zijn onbepaalde tijd contracten.

10. Wet Open Overheid

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en is de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). In deze paragraaf wordt beschreven hoe WVS invulling geeft en gaat geven aan de Woo.

Passieve openbaarmaking

In 2023 heeft WVS de rol van Woo-contactfunctionaris ingevuld. Contactgegevens zijn opgenomen op de website en intern gecommuniceerd. De Woo-contactfunctionaris is het eerste aanspreekpunt om vragen te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie en om eventuele Woo-verzoeken te behandelen.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om 11 benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting geldt niet voor alle 11 categorieën tegelijk. Naar verwachting moeten in de zomer van 2023 de eerste categorieën gepubliceerd worden. WVS zorgt ervoor dat de verplichte informatiecategorieën actief gepubliceerd worden conform de daarvoor geldende regels. Zodra dit mogelijk is, wordt WVS aangesloten op het landelijke platform, zoals de Woo voorschrijft. Zolang er nog geen verplichting c.q. mogelijkheid is om bepaalde categorieën documenten te publiceren op het landelijke platform zal WVS openbare stukken blijven publiceren op de eigen website.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding op orde wordt gebracht. Dit is een randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. WVS is bezig met het optimaliseren van de digitale informatiehuishouding.

WVS

Jaarrekening 2022

Roosendaal, 3 april 2023

Aldus opgemaakt op: 20 maart 2023

Aldus vastgesteld op: 10 juli 2023

Algemeen Directeur: Dhr. J.H.G.Koopman

Voorzitter Algemeen Bestuur: Dhr. T.C. Melisse

Concernthoofd FI&A: Mevr. W.C.C.J. Faijaars

Bestuurssecretaris: Dhr. P.F.J.M. Havermans

Aangeboden aan het Algemeen Bestuur ter behandeling in de vergadering van 3 april 2023.

Balans (x € 1.000)

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële activa (investeringen met een economisch nut)			Algemene reserve	4.256	6.457
Materiële vaste activa	16.629	15.874	Bestemmingsreserve	200	150
Financiële activa			Gerealiseerd resultaat	1.068	714
- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18	18	Totaal eigen vermogen	5.524	7.321
- leningen verstrekt aan deelnemingen	0	100	Vorzieningen		
			Vorzieningen	1.725	12
			De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
			Onderhandse leningen van binnenlandse banken	9.008	6.806
Totaal vaste activa	16.647	15.992	Totaal vaste financieringsmiddelen	16.257	14.139
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden (grond- en hulpst.)	1.188		Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.764	7.331
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.314	6.437	Overige schulden	2.893	2.550
Liquide middelen	237	180	Overlopende passiva	449	510
Te ontvangen uitkeringen van Ned. Overheid	953	632			
Overige te ontvangen bedragen	24	423			
Totaal vlottende activa	8.716	8.538	Totaal vlottende passiva	9.106	10.391
Totaal generaal	25.363	24.530		25.363	24.530

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)

	2022	Begroot 2022	Initiële begroting 2022	2021
Baten				
Netto omzet	33.596	29.174	29.595	31.935
Mutatie voorraad gereed product en onderhanden werk	-1	0	0	47
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-10.662	-8.378	-8.499	-9.436
Toegevoegde waarde	22.933	20.796	21.096	22.546
Bijdragen overheden	61.079	61.509	61.589	59.563
Overige opbrengsten	2.733	1.981	2.006	2.563
Subtotaal	63.812	63.490	63.595	62.126
Totaal baten	86.745	84.286	84.691	84.672
Lasten				
Personeelskosten	-75.973	-77.904	-78.401	-76.469
Afschrijvingskosten	-1.888	-1.610	-1.610	-1.815
Overige bedrijfskosten	-7.696	-4.581	-4.489	-5.599
Totaal bedrijfskosten	-85.557	-84.095	-84.500	-83.883
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente	1.188	191	191	789
Rentebaten en -lasten	-120	-191	-191	-75
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.068	0	0	714
Mutaties in reserves - baten	2.865			2.542
Mutaties in reserves - lasten	2.865			2.542
Gerealiseerd resultaat	1.068	0	0	714

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Op de jaarrekening zijn de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (verder BBV) van toepassing. Deze bepalingen zijn met ingang van het begrotingsjaar 2004 van toepassing.

Indien optellingen ogenschijnlijk niet lijken te kloppen, is dit slechts het resultaat van afrondingsverschillen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij bij de betreffende balanspost anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Uitzonderingen hierop zijn de personele verplichtingen genoemd in de paragraaf Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Voor deze "jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume" mogen geen voorzieningen worden opgenomen (artikel 44, lid 3 BBV).

In het BBV is onder meer bepaald dat de jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting alsmede uit de balans en de toelichting. In een aantal gevallen is, in verband met het van gemeenten en provincies afwijkende karakter van de bedrijfsvoering van de WVS, de benaming van de posten van de balans en het overzicht van baten en lasten hierop enigszins aangepast. Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte paragrafen in de jaarrekening moet worden opgenomen. Voor WVS betreft dit de volgende paragrafen:

- Weerstandsvermogen & risicobeheersing: zie paragraaf 5 onder "Algemeen".
- Financiering: zie paragraaf 6 onder "Algemeen".
- Onderhoud kapitaalgoederen: zie paragraaf 7 onder "Algemeen".
- Bedrijfsvoering: zie paragraaf 8 onder "Algemeen".
- Verbonden partijen: zie paragraaf 9 onder "Algemeen".

De voor gemeenten verplichte overige paragrafen "lokale heffingen", en "grondbeleid" zijn voor WVS niet van toepassing.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats op basis van een vast percentage van de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Op grond wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen bedragen in jaren (maximaal):

Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25
Voorzieningen aan terreinen	20
Installaties	15
Machines en inventarissen	10
Vervoermiddelen	10
Automatisering	5

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 2.500 worden niet geactiveerd, tenzij er sprake is van een complex van kleine activa waarvan het totaal groter is dan € 2.500. Gronden worden altijd geactiveerd.

Financiële vaste activa

De deelnemingen zijn gewaardeerd op verkrijgingprijs, dan wel lagere directe opbrengstwaarde.

Vlottende activa

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Het onderhanden werk en de voorraden gereed product worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, en een opslag voor indirecte fabricagekosten. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop.

Vorderingen (met een rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar) en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. De waardering van de nog te factureren omzet is gebaseerd op de nog te factureren uren (tegen een gemiddelde uuropbrengst) en de bestede materialen op de lopende projecten.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer om toekomstige financiële en (verwachte) negatieve exploitatieresultaten te kunnen opvangen. Aan deze reserve is geen specifieke bestemming gegeven.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve dient als buffer om toekomstige financiële kosten te kunnen opvangen. Aan deze reserve is een specifieke bestemming gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Leningen

De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Vlottende passiva (met een rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar)

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze verplichtingen omvatten de binnen één jaar vervallende schulden, inclusief de rekening-courantschulden bij financiële instellingen en vooruit ontvangen bedragen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Mutatie voorraad gereed product en onderhanden werk

Dit betreft het saldo van de mutaties in de voorraden gereed product en onderhanden werk gedurende het jaar.

Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen. Onder deze post zijn ook de kosten van directe uitzendkrachten en uitbesteed werk begrepen.

Bijdragen overheden

Dit betreft de rijksbijdrage, Covid-19 subsidie en de gemeentelijke bijdragen. De rijksbijdrage in het kader van de Wet sociale werkvoorziening is gebaseerd op de P-budgetten SW van de deelnemende gemeentes in het boek-/subsidiejaar. De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op het aantal SW-medewerkers, medewerkers met een indicatie beschut werk en medewerkers met LDR per gemeente bij WVS in dienst op 1 januari van het voorgaande boekjaar. In 2022 heeft het Rijk besloten om extra financiële steun i.v.m. de impact van Covid-19 aan de SW-bedrijven te verstrekken.

Overige opbrengsten

Dit zijn de opbrengsten van de dienstverlening door WVS aan WVS Schoonmaak Vof en Propeople Holding B.V. Daarnaast betreft dit ook verhuuropbrengsten en de dienstverleningen aan SDW en Sfeer Voor Jou. Verder bestaat de overige opbrengsten uit opbrengsten bijdrage vanuit personeel voor privé gebruik auto van de zaak.

Lasten

Personeelskosten

De personeelskosten bestaan uit de betalingen aan, voor en in verband met de medewerkers die in dienst van WVS zijn (geweest). Daarnaast zijn er de verstrekte subsidies aan werkgevers in het kader van Begeleid Werken en de kosten van de indirecte medewerkers die van detacheringbedrijven en uitzendbureaus worden ingehuurd.

In de toelichting wordt een onderscheid gemaakt naar de loonbetalingen en sociale premies van huidig personeel, de vergoedingen van kosten die in het belang van WVS zijn gemaakt en sociale uitkeringen aan of in verband met (voormalig) personeel. Verder worden de kosten van gesubsidieerd personeel (SW-medewerkers) niet-gesubsidieerd personeel (ambtelijke medewerkers) en ingehuurd personeel onderscheiden. Bij de kosten van het gesubsidieerd personeel zijn ook de kosten van plaatsing en arbeidsonderzoek opgenomen.

Afschrijvingskosten

Dit zijn de kosten van de afschrijvingen van materiële vaste activa, conform de afschrijvingssystematiek die bij deze balanspost is vermeld. Voor de afschrijving op bedrijfsauto's wordt rekening gehouden met de vastgestelde restwaarden.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn de aan het boekjaar toerekenbare uitgaven voor huur, onderhoud, energie, belastingen/verzekeringen, indirecte productiekosten, verkoopkosten, dienstreizen, onderzoek en advies en overige algemene kosten. Hierin is ook de dotatie aan de voorzieningen dubieuze debiteuren en spaarverlof opgenomen.

Rentebaten en -lasten

De rentebaten betreffen de opbrengsten uit positieve banksaldi en uitgeleende gelden. De rentelasten bestaan uit de rentelasten van de langlopende geldleningen en de rekening-courant krediet bij de bank.

Resultaat verbonden partijen

Dit betreft de dividenduitkering van Propeople Holding B.V. aan WVS, welke in 2022 niet heeft plaatsgevonden. De resultaten vanuit de BV's worden gebruikt om de lening verschuldigd aan WVS af te lossen.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat over enig boekjaar wordt afzonderlijk onder het eigen vermogen, op de balans opgenomen.

Begrotingscijfers en begrotingsrechtmatigheid

Voor de begrotingscijfers is uitgegaan van de in december 2021 vastgestelde herziene begroting 2022.

WVS onderscheidt 1 programma, te weten de uitvoering van het programma begeleiding participatie. Op programmaniveau zijn de totale lasten overschreden met € 3.675.000. Op de baten is er sprake van een overschrijding van € 4.743.000 t.o.v. begroot. Het gerealiseerde resultaat komt daarmee € 1.068.000 beter uit dan begroot. Alle lasten passen binnen het vastgestelde beleid. Het dagelijks en algemeen bestuur zijn gedurende het jaar over de ontwikkeling van de baten en lasten en het verwachte resultaat geïnformeerd. De directie is van mening dat er voor de baten en lasten geen sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid. Het Algemeen Bestuur heeft op 23 maart 2023 ingestemd met de begrotingsonrechtmatigheid van investeringen van € 605.000, deze overschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geaccordeerde beleid.

Toelichting op de balans per 31 december 2022

Vaste activa

Materiële vaste activa (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Boekwaarde per 1 januari	15.874	15.718
Desinvesteringen	-123	-212
Investerings	2.575	2.306
Projecten in uitvoering (mutatie)	191	-123
Afschrijvingen	<u>-1.888</u>	<u>-1.815</u>
Boekwaarde 31 december	<u>16.629</u>	<u>15.874</u>

Onder projecten in uitvoering is de **mutatie** in het boekjaar opgenomen. Het saldo aan het begin van het boekjaar bedroeg € 40.000. Ultimo 2022 bedroeg het saldo € 231.000.

Van de investeringen wordt het volgende overzicht gegeven:

	<u>2022</u>	begroting 2022	<u>2021</u>
- voorzieningen aan terreinen	0	0	0
- gebouwen	886	500	627
- installaties	98	200	358
- machines	137	300	54
- informatie- en communicatietechnologie (ICT)	17	50	255
- inventarissen	290	100	85
- vervoermiddelen	1.146	1.050	927
- project in uitvoering	231	0	40
Totaal	<u>2.805</u>	<u>2.200</u>	<u>2.346</u>

De grootste investeringen in 2022 werden gedaan in het wagenpark, gebouwen, inventaris.

Staat van vaste activa en afschrijvingen (x € 1.000)

Omschrijving van kapitaal-uitgaven	Boekwaarde per 01-01-2022	Investerings 2022	Desinvesteringen 2022	Afschrijving 2022	Storno afschrijvingen i.v.m. desinvesteringen 2022	Boekwaarde per 31-12-2022
Grond	1.970	0	0	0	0	1.970
Terreinvoorzieningen	100	0	0	13	0	86
Gebouwen	8.191	886	0	647	0	8.431
Installaties	1.256	98	0	171	0	1.183
Machines	334	137	75	109	75	364
Automatisering	185	17	0	141	0	61
Inventarissen	229	290	69	94	69	425
Vervoermiddelen	3.569	1.146	747	713	624	3.878
Projecten iu	40	231	40			231
Totaal	<u>15.874</u>	<u>2.805</u>	<u>931</u>	<u>1.888</u>	<u>768</u>	<u>16.629</u>

Financiële vaste activa (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kapitaalverstrekkingen aan Deelnemingen (Propeople Holding BV)	18	18
Leningen verstrekt aan deelnemingen	<u>0</u>	<u>100</u>
Totaal financiële vaste activa	<u><u>18</u></u>	<u><u>118</u></u>

In 2007 is de besloten vennootschap Propeople Holding BV opgericht. Het doel van deze BV is het beheren van BV's, welke noodzakelijk worden geacht om de primaire doelstelling van WVS te realiseren. Flexkompaan B.V. is tegen intrinsieke waarde ondergebracht bij Propeople Holding B.V. In 2009 heeft Propeople Holding B.V. WVS Facilitair B.V. opgericht, welke B.V. een 50 % belang heeft verworven in WVS Schoonmaak Vof.

Aanvullende toelichting op de post Financiële activa

WVS heeft een 100 % deelneming in Propeople Holding B.V. (Propeople). Deze deelneming is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van € 18.000. In 2022 is de vordering volledig afgelost. Eind april 2012 zijn de aandelen van Accessio Reïntegratiediensten B.V., een 100 % dochteronderneming van Propeople, verkocht aan een derdenpartij. Het hiermede verband houdende verlies is verwerkt in de jaarrekening van Propeople Holding B.V. Het eigen vermogen van Propeople Holding B.V. bedraagt ultimo 2022 € 650.000.

Viottende activa

Voorraden (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Grond- en hulpstoffen	1.187	865
Diverse voorraden	<u>1</u>	<u>1</u>
Totaal	<u><u>1.188</u></u>	<u><u>866</u></u>

De voorraden zijn met € 322.000 gestegen ten opzichte van 2021. Verreweg het grootste deel van de voorraden heeft betrekking op de trappenproductie bij Industrie Bergen op Zoom.

Een voorziening voor incurantheid van de voorraden wordt ultimo 2022 niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Handelsdebiteuren	4.473	5.151
Openbare lichamen	1.427	1.192
Af: voorziening wegens risico niet- invorderbaarheid	<u>-2</u>	<u>-9</u>
Totaal debiteuren	5.898	6.334
Personeelsvordering	88	95
Overige vorderingen	<u>328</u>	<u>8</u>
Totaal	<u><u>6.314</u></u>	<u><u>6.437</u></u>

Verhouding handelsdebiteuren/netto-omzet in %	18,8	20,2
---	------	------

Liquide middelen (x € 1.000)	2022	2021
Kas	1	1
Bank- en girosaldi	236	179
Totaal	<u>237</u>	<u>180</u>

De kas- en banktegoeden zijn opgenomen onder de activa.

Schatkistbankieren

Voor decentrale overheden met een begrotingsomvang van minder dan € 500 miljoen geldt een drempelbedrag van 2 % van de jaarlijkse begroting.

Het begrotingstotaal van WVS bedroeg voor 2022 € 93.190.000

Het kwartaalgemiddelde van het rekening-courant saldo in 2022 was als volgt:

	<u>1e kw.</u>	<u>2e kw.</u>	<u>3e kw.</u>	<u>4e kw.</u>
Gebruik drempelbedrag	904	1.171	1.280	1.320
Drempelbedrag	1864	1864	1864	1864
Overschrijding(-) / onderschrijding (+)	960	693	584	544

In de kwartalen van overschrijding zijn er overtollige middelen bij Rijksschatkist aangehouden.

Te ontvangen uitkeringen Europese en Nederlandse overheidslichamen

	2022	2021
Compensatie transitie vergoeding	158	57
Nog te ontvangen Lage Inkomensvoordeel	795	575
Totaal	<u>953</u>	<u>632</u>

	<u>Saldo 1/1</u>	<u>Toev</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo 31/12</u>
Compensatie transitie vergoeding	57	592	491	158
Nog te ontvangen Lage Inkomensvoordeel	575	795	575	795
Totaal	<u>632</u>	<u>1.387</u>	<u>1.066</u>	<u>953</u>

De opgenomen vordering eind 2022 betreft de compensatievergoedingen welke per 31-12-22 nog te verwachten waren.

Het vordering LIV 2022 is berekend op basis van de loongegevens 2022. De definitieve beschikking en ontvangst van de gelden zal plaatsvinden in de loop van 2023.

Overige nog te ontvangen bedragen

	2022	2021
Vooruitbetaalde motorrijtuigenbelasting en - verzekering	16	254
Vooruitbetaalde verzekeringspremie overige	4	5
Te ontvangen loonkosten subsidie Beschut Werk	4	126
Te verdelen loonkosten subsidie BW	0	0
Diverse vooruitbetaalde onderhoudscontracten en licenties	0	0
Overige posten	0	38
Totaal	<u>24</u>	<u>423</u>

De post "overige posten" betreft vooruitbetaalde kosten op balansdatum.

Eigen vermogen

Algemene reserve (x € 1.000)

	2022	2021
Saldo per 1 januari	6.457	2.577
Vermeerderingen	1.679	3.880
Onttrekkingen	-3.880	0
Saldo per 31 december	<u>4.256</u>	<u>6.457</u>

Bestemmingsreserve (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo per 1 januari	150	2.436
Vermeerderingen	50	50
Onttrekkingen	<u>0</u>	<u>-2.336</u>
Saldo per 31 december	<u><u>200</u></u>	<u><u>150</u></u>

In 2018 is er besloten om te starten met een jaarlijkse reservering van € 50.000 per jaar t.b.v. "Viering 50 jaar WVS" tot en met boekjaar 2023.

Nog te bestemmen resultaat (x € 1.000)

In 2022 is het resultaat over 2021 (€ 714.000 overschot) deels toegevoegd aan de algemene reserve, deels aan de bestemmingsreserve en deels uitgekeerd.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo per 1 januari	714	4.136
Toegevoegd aan Algemene Reserve	-1.679	-3880
Onttrokken aan Algemene Reserve	3.880	0
Toegevoegd aan Bestemmingsreserve	-50	-50
Onttrokken uit de bestemmingsreserve	0	0
Uitgekeerd aan gemeenten	-2.865	-206
Gerealiseerd resultaat	<u>1.068</u>	<u>714</u>
Saldo per 31 december	<u><u>1.068</u></u>	<u><u>714</u></u>

In de paragraaf overige gegevens in deze jaarrekening is het voorstel tot verwerking van het voordelige resultaat 2022 ad € 1.068.000 opgenomen.

Voorzieningen (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo per 1 januari	12	9
Vermeerderingen	1.880	3
Onttrekkingen	<u>-167</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december	<u><u>1.725</u></u>	<u><u>12</u></u>

	<u>Saldo 1/1</u>	<u>Toev</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo 31/12</u>
3e WW jaar ambtelijk	12	3	0	15
Spaarverlof SW en ambtelijk	0	1.877	-167	1.710
Totaal	<u>12</u>	<u>1.880</u>	<u>-167</u>	<u>1.725</u>

Vanaf 2018 is er de verplichting om een voorziening t.b.v. de mogelijke 3e WW jaar voor de ambtelijke medewerkers op te nemen. Er zijn nog geen lopende zaken, maar derhalve toch een opbouw van 15k opgenomen.

Vanaf 2022 is er de verplichting om een voorziening voor spaarverlof voor SW- en ambtelijke medewerkers op te nemen.

De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Leningen (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Saldo per 1 januari	6.806	8.603
Opgenomen leningen	4.000	0
Aflossingen	<u>-1.798</u>	<u>-1.797</u>
Saldo per 31 december	<u><u>9.008</u></u>	<u><u>6.806</u></u>

De rentelast voor de langlopende schulden in 2022 was € 104.684

Staat van leningen (x € 1.000)

Lening Nummer	Oorspronkel bedrag leningen	Jaar vd laatste aflossing	Rente-perc.	Restant leningen Primo 2022	In het jaar opgenomen leningen	betaalde rente	aflossing	Restant-leningen ultimo 2022
Lening 90545	4.538	2024	6,09	545	0	32	181	363
Lening 91109	4.538	2025	6,05	726	0	44	181	545
Lening 95110	2.700	2022	5,33	135	0	7	135	0
Lening 111105	5.000	2027	0,84	3.000	0	25	500	2.500
Lening 112899	4.000	2024	-0,20	2.400	0	-5	800	1.600
Lening 115893	4.000	2032	1,88	0	4.000	0	0	4.000
	<u>24.776</u>			<u>6.806</u>	<u>4.000</u>	<u>104</u>	<u>1.798</u>	<u>9.008</u>

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Crediteuren	2.764	3.226
Bank- en rekening-courantsaldi	0	1.105
Kasgeldlening	<u>3.000</u>	<u>3.000</u>
Totaal per 31 december	<u><u>5.764</u></u>	<u><u>7.331</u></u>

De bank- en rekening-courantsaldi betreffen het negatieve saldo op de BNG-hoofdrekening (kredietruimte € 5 miljoen). Gezien de gunstige voorwaarden voor de rente op langlopende leningen is er in 2021 voor gekozen om het risico van rente-stijgingen af te wenden voor de rekening-courant, en een kasgeldlening voor 1 jaar aan te trekken. Voor een verdere toelichting op de financiering wordt verwezen naar het onderdeel treasury, paragraaf 6 van de algemene toelichting.

Overige schulden (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Af te dragen belasting en premies	1.827	1.635
Af te dragen BTW	973	1.049
Diversen	93	-134
Totaal overige schulden	<u>2.893</u>	<u>2.550</u>

Overlopende passiva (x € 1.000)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Rente langlopende leningen	74	52
Accountantskosten	20	20
Vooruitontvangen bijdragen projecten	0	0
Nog te ontvangen facturen	0	0
Transitorische kosten	0	0
Overig	355	438
Totaal	<u><u>449</u></u>	<u><u>510</u></u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Openstaande verlofrechten van ambtelijke en SW-medewerkers (1) met uitzondering van Ambt verlofsparen en SW spaarverlof.	€ 3.213.102
Hiervoor is per 31-12-2022 een voorziening getroffen in de balans.	
Vakantiegeldverplichting (juni tot en met december) SW-medewerkers (2)	€ 2.001.371
	<u>€ 5.214.473</u>

- 1) Op basis van verlofsaldi ultimo 2022; uurtarief op basis van gemiddelde salariskosten van het personeelsbestand, inclusief opslag voor sociale en pensioenlasten.
- 2) Per 1-1-2017 geldt het IKB (Individuele keuzebudget) voor de ambtelijke medewerkers. Hier maakt vakantiegeld onderdeel vanuit, waardoor vanaf boekjaar 2018 voor deze categorie medewerkers geen vakantiegeld verplichting meer bestaat.

Daarnaast zijn er nog de navolgende verplichtingen aangegaan:

- Er worden nog enkele (kleine) bedrijfsruimten ten behoeve van de groenvoorziening gehuurd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden en toegelicht dienen te worden.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Toegevoegde waarde (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Netto omzet	33.596	29.174	31.935
Mutatie voorraad gereed product en onderh. werk	-1	0	47
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	-10.662	-8.378	-9.436
Toegevoegde waarde	<u>22.933</u>	<u>20.796</u>	<u>22.546</u>
Verhouding directe kosten / netto-omzet (in %)	31,7	28,7	29,4
FTE's WSW (gemiddeld, exclusief Begeleid Werken)	1.560	1.636	1.611
Toegevoegde waarde per FTE (in €)	14.699	12.714	13.995

De netto omzet is ten opzichte van 2021 met 5,20 % gestegen. De toegevoegde waarde (TW) is 5,03 % hoger dan 2021.

Bijdragen overheden (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Rijksbijdrage SW	49.478	49.024	49.712
Bijdragen lokale overheden	7.532	7.532	5.593
Overige subsidies overheid	4.069	4.953	4.258
Totaal	<u>61.079</u>	<u>61.509</u>	<u>59.563</u>
Aantal S.E.'s WSW gemiddeld	1.619	1.636	1.726
Rijksbijdrage per S.E. gemiddeld (in €)	30.552	29.970	28.797

Het Rijk heeft de rijksbijdrage gemeenten via het SW gedeelte van het participatiebudget toegekend als lumpsum financiering. Deze is gebaseerd op een fictieve taakstelling. De berekening wordt volgens de formule "gerealiseerde taakstelling voorgaand jaar - blijfjanscorrectie voor lopend jaar" toegepast. Daarnaast heeft separaat nog afrekening plaatsgevonden met andere gemeenten m.b.t. rijksbijdrage voor SW-medewerkers die in de loop van 2022 zijn verhuisd.

De bijdragen lokale overheden zijn de gemeentelijke bijdragen per doelgroep-deelnemer (Wsw, beschut werk en participant) waartoe in de (herziene-) begroting 2022 is besloten. Deze bijdrage bedraagt € 3.417 per deelnemer.

De post "overige subsidies overheid" bevat onder andere ontvangen loonkostensubsidie beschut werk € 1.807.000, vergoeding begeleiding beschut werk € 1.468.000, opbrengsten leerwerktrajecten € 227.000, loonkostensubsidie participanten € 15.000, € 274.000 opbrengst reïntegratie instrumenten en een bedrag van € 278.000 welke vanuit het rijk is ontvangen ter compensatie van de gevolgen in 2022 van Covid-19.

Overige bedrijfsopbrengsten (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Opbrengsten serviceniveau-overeenkomsten	2.460	1.951	2.299
Overige opbrengsten	208	20	198
Incidentele baten	0	0	0
Resultaat/boekwinst desinvesteringen	65	10	66
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	<u>2.733</u>	<u>1.981</u>	<u>2.563</u>

WVS levert diverse diensten aan WVS Schoonmaak Vof. en Propeople Holding B.V. Dit vindt plaats op basis van service-niveau overeenkomsten waarin de diverse diensten staan beschreven en tegen welke kosten.

De overige opbrengsten bestaan uit opbrengsten bijdrage vanuit personeel voor privé gebruik auto van de zaak € 55.000 en diverse werkzaamheden voor en huuropbrengsten van o.a. Stichting Samenwerken, Stichting Op Weg Naar Werk, Stichting Werkwijs West-Brabant, SDW, en Sfeer voor jou. De subsidie Praktijkleren van het RVO bedroeg € 28.327.

Personeelskosten (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Personeelskosten Wsw	56.686	57.335	57.876
Personeelskosten ambtelijk	4.106	3.827	4.306
Inhuur personeel derden	15.181	16.742	14.287
Totaal personeelskosten	75.973	77.904	76.469

Personeelskosten WSW (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Lonen Wsw	43.684	44.880	45.305
Compensatie transitievergoedingen	-581	-650	-497
Sociale lasten Wsw	7.217	7.335	7.145
Pensioenpremie Wsw	4.096	4.029	4.264
Loonkostenkortingen (LIV)	-800	-500	-589
Woon-werk vervoerskosten Wsw	416	393	414
Collectief vervoerskosten Wsw	518	451	535
Kosten Transitievergoeding	586	700	505
Studiekosten	164	87	120
Kosten arbeidsontwikkeling	0	0	0
Overige personeelskosten Wsw	1.174	385	436
Verstrekke loonkostensubsidies	212	225	239
Totaal personeelskosten Wsw	56.686	57.335	57.876

FTE's Wsw (jaargemiddelde), excl. Beg. Werken	1.560	1.636	1.611
Personeelskosten Wsw per FTE (in €)	36.333	35.054	35.925
Verhouding soc. lasten en pens. premie t.o.v. lonen Wsw (%)	25,9	25,3	25,2

De loonkosten voor het SW-personeel hebben betrekking op een gemiddelde formatie van 1.560 full-time-equivalents (FTE) (exclusief begeleid werken). Begroot was een gemiddelde formatie van 1.636 FTE's. In de begroting is uitgegaan van € 700.000,- kosten voor transitievergoedingen. De werkelijke lasten m.b.t. de transitievergoeding zijn € 586.000 in 2022. In de begroting was rekening gehouden met compensatie transitievergoeding van € 650.000,-. Vanaf 2022 is er gestart met inhuur organisatie Quare ten behoeve van bedrijfsgeneeskundige zorg, kosten € 723.000 voor jaar 2022.

Er is een vordering LIV 2022 opgenomen van € 795.000,- opgenomen als bate voor het LIV (Lage Inkomens Voordeel). Begroot was een bedrag van € 500.000,-.

De afwijking is ontstaan door een kabinetsbesluit in december om de vergoeding te verhogen van € 0,49 naar € 0,78 per uur.

Personeelskosten ambtenaren (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2022	2022	2021
1.1	Lonen	3.129	2.949	3.254
1.1	Sociale lasten	389	400	447
1.1	Pensioenlasten	527	478	557
3.4	Reiskosten	20	0	24
3.4	Studiekosten	15	0	12
3.4	Overige personeelskosten	26	0	12
	Totaal	4.106	3.827	4.306
	Formatie ten laste van exploitatie	49,7	53,0	49,0
	Formatie ten laste van voorzieningen	0,0	0,0	0,0
	Aantal ambtenaren (FTE's gemiddeld)	49,7	53,0	49,0
	Personeelskosten ambtelijk per FTE (in €)	82.649	72.208	87.878
	Verhouding sociale & pensioen lasten / lonen ambtelijk (in %)	29%	30%	31%

De gemiddelde formatie van regulier personeel (ambtenaren en inhuur van Flexkompaan regulier) over 2022 bedroeg 193,9 full-time-equivalents (FTE: een formatieplaats van 36 uur).

De gemiddelde loonkosten per ambtenaar zijn ten opzichte van vorig jaar met 0,58 % gestegen per FTE. Nieuwe medewerkers komen in dienst van Flexkompaan B.V.

Inhuur personeel derden (x € 1.000)

Omschrijving	Begroot		
	2022	2022	2021
Inhuur Flexkompaan	10.716	11.090	10.162
Inhuur Flexkompaan Participatie (Beschut Werk)	3.257	5.419	2.532
Inhuur Stichting WWB en OOWNW	76	0	123
Overige inhuur	1.132	233	1.470
Totaal inhuur personeel derden	15.181	16.742	14.287

In 2022 zijn gemiddeld 144,19 fte's ingehuurd van Flexkompaan. De totale personeelsformatie (ambtelijk en flexkompaan regulier) is 7,9 fte boven 2021, zoals uit bijgaand overzicht blijkt. De overige inhuur betreft inhuur WiW-medewerkers, overige indirecte uitzendkrachten met name voor de Arbodienst en afdeling FI&A. Dit ivm de implementatie van Afas en inzet directe uitzendkrachten.

	Begroot		
	2022	2022	2021
Ambtelijke medewerkers, gemiddeld aantal FTE's	49,7	53,0	49,0
Flexkompaan regulier, gemiddeld aantal FTE's	144,2	137,3	137,0
Flexkompaan Participatie, gemiddeld aantal FTE's	137,8	147,0	128,0
	331,7	337,3	314,0

Afschrijvingskosten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2022	2022	2021
2.3	Afschrijving materiële vaste activa	1.888	1.610	1.815

De afschrijvingen zijn € 73.000 hoger dan 2021. De investeringen zijn toegelicht op bladzijde 26. Ten opzichte van de begroting zijn de afschrijvingen € 278.000 hoger.

Overige bedrijfskosten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2022	2022	2021
3.4	Huren	106	58	149
3.4	Onderhoud	1.946	1.655	2.323
3.1	Energie	1.310	852	856
3.4	Indirecte productiekosten	658	360	425
3.4	Reiskosten werkkilometers	16	46	14
3.4	Onderzoek en advies	310	338	341
3.4	Marketing- en verkoopkosten	77	96	67
3.4	Algemene kosten	1.567	1.176	1.426
3.4	Incidentele lasten	1.706	0	0
	Totaal	7.696	4.581	5.599

De huurlasten bestaan voor een groot deel uit de huur van steunpunten in Zevenbergen en Woensdrecht t.b.v. de groenvoorziening alsmede huur van bedrijfsmiddelen. Onder de incidentele last is de dotatie aan de voorziening spaarverlof opgenomen.

Rentebaten en -lasten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	Begroot		
		2022	2022	2021
2.1	Langlopende leningen BNG o/g	138	207	137
	Langlopende lening u/g Propeople Holding	-2	0	-6
	Kasgeldlening BNG	-3	-16	-4
2.1	Overige rentebaten en -lasten	-13	0	-51
	Totaal	120	191	75

De rentelasten zijn ten opzichte van 2021 toegenomen met 0,73 %. De rentebaten zijn met 70,49 % afgenomen. In paragraaf 6 van de algemene toelichting is het treasury-beleid verder toegelicht.

Resultaat verbonden partijen (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	2022	Begroot	2021
			2022	
2.1	Dividend deelnemingen	0	0	0

Ook in 2022 is door de Algemene vergadering van aandeelhouders van Propeople Holding B.V. besloten geen dividend uit te keren. Er is in 2022 een aflossing op de lening gedaan van € 100.000.

Mutatie reserves baten (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	2022	Begroot	2021
			2022	
7.1	Mutatie reserves	0	0	0

Gerealiseerd resultaat (x € 1.000)

Cat.	Omschrijving	2022	Begroot	2021
			2022	
6.0	Saldo	1.068	0	714

De exploitatie sluit met een positief resultaat van € 1.068.000. In de paragraaf "overige gegevens" is het voorstel tot bestemming van dit resultaat opgenomen.

Overzicht van Incidentele baten en lasten (x € 1.000)

	specificatie incid. 2022	Totaal 2022	Inciden- teel	Resultaat 2022	Begroting 2022
Baten					
Netto omzet		33.596	0	33.596	29.174
Mutatie voorraad gereed product en onderhanden werk		-1	0	-1	0
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk		-10.662	0	-10.662	-8.378
Toegevoegde waarde		22.933		22.933	20.796
Bijdragen overheden		61.079	752	60.327	61.509
Rijksbijdrage SW	49.478				
Onderrealisatie Wsw		464			
Afrekening SW-subsidie		10			
Bijdragen lokale overheden	7.532				
Overige subsidies overheid	4.069				
Covid-19 subsidie		278			
Overige opbrengsten		2.733	0	2.733	1.981
Subtotaal		63.812	752	63.060	63.490
Totaal baten		86.745	752	85.993	84.286
Lasten					
Personeelskosten		-75.973	75	-76.048	-77.904
Personeelskosten Wsw	-56.686				
Afrek UWVgelden 2021 eo		75			
Personeelskosten ambtelijk	-4.106				
Inhuur personeel derden	-15.181				
Afschrijvingskosten		-1.888	0	-1.888	-1.610
Overige bedrijfskosten		-7.696	-1.706	-5.990	-4.581
dotatie voorziening Spaarverlof SW		-1.706			
Totaal bedrijfskosten		-85.557	-1.631	-83.926	-84.095
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór rente		1.188	-879	2.067	191
Rentebaten en -lasten		-120	0	-120	-191
Resultaat verbonden partijen		0	0	0	0
Mutaties in reserves		0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		1.068	-879	1.947	0

Overzicht Programma-taakvelden

WVS had tot 2018 maar 1 programma/ taakveld te rapporteren. Vanaf 1-1-2018 is vanuit de BBV opgelegd dat de lasten en baten moeten worden gesplitst naar 2 taakvelden.

Hoofdtakveld	Taakveld	Lasten		Baten		Saldo	
		Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2022	Rekening 2022
0 Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	-11.799	-12.591	2.909	3.812	-8.890	-8.779
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de rekening van baten	0	0		1.068	0	1.068
Totaal taakveld		-11.799	-12.591	2.909	4.880	-8.890	-7.711
6 Sociaal domein	6.4 Begeleide participatie	-80.865	-83.748	89.755	92.527	8.890	8.779
Totaal taakveld		-80.865	-83.748	89.755	92.527	8.890	8.779
Totaal-generaal		-92.664	-96.339	92.664	97.407	0	1.068

Toelichting Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

In het kader van de WNT dienen de beloningen aan topfunctionarissen te worden bekendgemaakt, alsmede de beloningen aan andere functionarissen die het bezoldigingsmaximum van 216.000 (op jaarbasis) te boven gaan.

De topfunctionarissen van WVS zijn de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur, alsmede de Algemeen Directeur. Van de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur ontvingen in 2022 alleen de zg. externe leden een beloning.

Naam	Funcie	Omvang dienstverband	Beloning	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn	totale beloning	Norm 2022	Beloning in 2021	Norm 2021
Dhr. L. van der Beek	plv. voorzitter AB/DB vanaf 23-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.303	0	0
Dhr. L. van der Beek	voorzitter AB/DB tot 23-06-2022	nvt	0	0	0	0	15.445		31.350
Dhr. M.J. de Bruijn	Geen lid AB vanaf 01-01-2022	nvt	0	0	0	0	0	0	20.900
Mevr. S. Breedveld-de Ruiters	lid AB tot 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	9.824	0	0
Dhr. A.M. van Beers	extern lid DB vanaf 1-4-2016	nvt	4.000	0	0	4.000	21.600	4.000	20.900
Dhr. P. van der Velden	extern lid DB vanaf 1-4-2016	nvt	4.000	108	0	4.108	21.600	4.013	20.900
Dhr. F.J. Vrolijk	lid AB tot 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	9.824	0	20.900
Dhr. A.M.J. Dingemans	lid AB tot 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	9.824	0	20.900
Dhr. M.A.C.M.J. van Ginderen	lid AB/DB	nvt	0	0	0	0	21.600	0	20.900
Dhr. J. Krook	lid AB tot 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	9.824	0	20.900
Dhr. A.F. Zopfi	lid AB	nvt	0	0	0	0	21.600	0	20.900
Dhr. T.C. Melisse	voorzitter AB/DB vanaf 23-06-2022	nvt	0	0	0	0	16.955	0	0
Dhr. T.C. Melisse	plv. voorzitter AB/DB tot 23-06-2022	nvt	0	0	0	0	10.297	0	20.900
Dhr. J.J.S.M. de Lange	lid AB tot 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	9.824	0	20.900
Dhr. M.J. Verwijmeren	lid AB vanaf 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.836	0	0
Mevr. L.F.E.A. Matthijssen-de Jong	lid AB vanaf 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.836	0	0
Dhr. N. Baali	lid AB vanaf 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.836	0	0
Dhr. G.J.M. Blom	lid AB vanaf 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.836	0	0
Dhr. D.P.E. Hopmans	lid AB vanaf 15-06-2022	nvt	0	0	0	0	11.836	0	0
Dhr. JHG Koopman	Alg. directeur	100%	159.842	0	23.455	183.297	216.000	188.691	209.000

De algemeen directeur is het gehele jaar in dienst geweest op basis van 40 uur p/w

Naam	Funcie	Omvang dienstverband *	Beloning *	Belastbare kosten-vergoedingen	Voorzieningen betaalbaar op termijn *	totale beloning *	Norm 2021
Dhr. JHG Koopman	Alg. directeur v.a. 1-3-2010	100%	165.566	0	23.126	188.691	209.000

De met een * aangemerkte bedragen hebben betrekking op het jaar 2021.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overige gegevens

Voorstel tot verwerking van het resultaat

Voorgesteld wordt om het gerealiseerd resultaat over 2022 ad. € 1.068.000 positief als volgt te bestemmen:

- € 1.256.000,- uit de algemene reserve te onttrekken (reservering Covid-subsidie 2021).
- € 50.000,- reserveren voor het 50-jarig jubileum van WVS.
- € 1.674.000,- uitkeren aan de deelnemende gemeenten.
- € 600.000,- te reserveren in een bestemmingsreserve ivm extra kosten Cao SGO 2023.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als separate bijlage toegevoegd aan de jaarstukken.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling WVS

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regeling WVS te Roosendaal gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van gemeenschappelijke regeling WVS op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2022.
- De balans per 31 december 2022.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- Het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2022 en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling WVS zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 968.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 19 december 2022.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 968.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) geselecteerde journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzicht zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regeling WVS.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij het management en het lezen van de notulen van de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het controleprotocol als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling en de WSW- wet- en regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten.

Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot:

- (i) Het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft.
- (ii) De eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij – rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 968.000 – een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de statuten van de gemeenschappelijke regeling alsmede de aangegane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.
- Het kennis nemen van de primaire begroting 2023 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiering van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks en algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen ten aanzien van de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risico-paragraaf. Conform de statuten worden financiële tekorten aangevuld door de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij passend voor de financiële situatie van de gemeenschappelijke regeling WVS.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen, en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 3 april 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: I. Wetters MSc RA